Naša bolnišnica

Leto 2012, letnik XIII, številka 7

Revija Univerzitetnega kliničnega centra Maribor

UKC MARIBOR

- IZDAJA PRENOVLJENE REVIJE
- VII. ŠPORTNE IGRE SLOVENSKIH BOLNIŠNIC
- REGISTRACIJA DELOVNEGA ČASA

Kazalo

Registracija delovnega časa 4
Člani Sveta zavoda o poslovanju UKC Maribor 6
Začetek dolgoročnega sodelovanja na področju medicinskega turizma 6
Obisk ministra za zdravje v UKC Maribor 7
Merjenje fizične aktivnosti in fizične delovne obremenitve medicinskih sester na perioperativni intenzivni terapiji 8
Center za odnose z javnostmi, marketing in informatiko 10
Ekipa za logistiko pacientov in materialov 12
Lekarna UKC Maribor – Enota za klinično farmacijo 14
Nosečnica in porodnica s sladkorno boleznijo 16
Obvladovanje agresivnih stanj 17
Revolucionarna naprava za diagnosticiranje celiakije 18
Knjige za male bolnike 20
Hokejski dan na pediatriji 20
Veselje v porodnišnici ob prejemu klimatskih naprav 21
Druga pomoč v naši bolnišnici 22
Oddelek za očesne bolezni UKC Maribor prejel najsodobnejši aparat OCT 23
Naši zvesti krvodajalci 24
Direktor na obisku Zdravstvenega centra Valjevo v Srbiji 24
Naša ortopeda na Olimpijskih igrah v Londonu 26
VII. Športne igre slovenskih bolnišnic - Otočec 28
Sodelavci IFRM novim obzorjem naproti 31
Majda Sedonja, dr. med., specialistka nevropsihiatrije 35
Prim. mag. Janez Kokalj, dr. med. 36
Biserka Jelatancev, dr. med. 37
Dr. Boris Kristan (1901-1991) 110 let od rojstva in 20 let od smrti organizatorja zobozdravstva v Mariboru 38
Za smeh 42
Iz naše kuhinje 43
Napovednik dogodkov 45

Direktor: Prim. dr. Gregor Pivec, dr. med.
Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, univ. dipl. ing.
Uredniški odbor: doc. dr. Darja Arko, dr. med., doc. dr. Vojko Flis, dr. med., Zdenka Kidrič, dipl. ekon., Tina Muzlovič, univ. dipl. zgod., Špela Pavlin, univ. dipl. kom. (Š. P.), Ksenija Pirš, dipl. m. s., Ksenija Trčko, univ. dipl. prav.
Lektorici: Urška Jodl Skalicky, mag. phil., Urška Antonič, prof. ang.
Fotografije: UKC Maribor
Naklada: 3.000 izvodov
Grafično oblikovanje in tisk: Grafis d. o. o.
Naslov uredništva: Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor

Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici: VII. Športne igre slovenskih bolnišnic (avtor: Marjan Jerina)

Uvodna beseda urednika

Kot je v zadnji številki Naše bolnišnice povedal g. Milan Golob, je poleti sprejet Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) prinesel spremembe tudi na tem področju. V kratkem času se je upokojilo nekaj zaposlenih iz UKC Maribor in posloviti smo se morali tudi od zunanjih sodelavcev. Na hitro smo morali poiskati ustrezne kadrovske in organizacijske rešitve, da bo delo tudi v prihodnje potekalo nemoteno. V duhu novo sprejetega zakona smo morali iskati predvsem notranje vire. Odločitev direktorja, prim. dr. Gregorja Pivca, dr. med. je, da revija Naša bolnišnica izhaja tudi v prihodnje. Glede na nastalo situacijo bomo morali večino dela, ki so ga do sedaj opravljali zunanji sodelavci, opraviti sami, z izjemo grafičnega oblikovanja in tiska. Za slednje nimamo tehničnih možnosti in strokovnega kadra. Ker bomo največ dela opravili sami, bo revija Naša bolnišnica še bolj naša. Še posebej ob dejstvu, da nas je dekan mariborske Medicinske fakultete red. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med. z dopisom obvestil, da zaradi varčevalnih ukrepov odstopa od sporazuma o skupni reviji. Njegov dopis smo prejeli potem, ko smo ga pisno obvestili, da bomo nadaljevali z izdajo naše skupne revije.

Koordinacijsko in organizacijsko vlogo pri izhajanju revije je direktor namenil Centru za odnose z javnostmi, marketing in informatiko. Seveda je sedaj še bolj kot v preteklosti dobrodošlo in potrebno sodelovanje vseh zaposlenih v UKC Maribor pri oblikovanju vsebine. Kot glavni in odgovorni urednik vas v tem smislu prosim za konstruktivno sodelovanje. Skupaj z novim uredniškim odborom se bomo trudili, da bo Naša bolnišnica revija, ki jo boste z veseljem prebirali.

Janez Lencl, univ. dipl. ing.

Registracija delovnega časa

Spoštovane sodelavke in sodelavci,

aprila letos smo vas obvestili, da pripravljamo uvedbo elektronske registracije in evidenco delovnega časa. Da je registracija delovnega časa nujno potrebna, so nas opozorili člani strokovnega sveta že spomladi 2010. Priporočilo o uvedbi je navedeno tudi med zaključki upravnega nadzora leto poprej. Nekatere slovenske bolnišnice so takšne sisteme vpeljale že pred več kot desetimi leti.

Zdaj se počasi bližamo točki, ko bo registracija pri nas zaživela tudi v praksi. Verjetno ste opazili, da so registratorji, ki jih bo 18, večinoma že nameščeni. Skušali smo jih razvrstiti tako, da bo registracija ob prihodu in odhodu z delovnega mesta potekala čim bolj tekoče in nemoteče.

Sistem, ki ga uvajamo, omogoča poleg registracije in evidence delovnega časa tudi načrtovanje in razporejanje zaposlenih na delovišča in neposredni prenos podatkov v obračun plač. Možen bo osebni vpogled zaposlenega v stanje ur in dopusta.

Veliki zdravstveni sistemi, kot je naša bolnišnica, so, kar zadeva delovni čas, izjemno zapleteni in zahtevni. Za zagotavljanje 24-urnega neprekinjenega zdravstvenega varstva za bolnike in vso oskrbo za bolnike in zaposlene, delamo poleg rednega dela še v obliki dežurstev, različnih vrst izmenskega dela, nadur in v obliki pripravljenosti. Nekateri oddelki imajo zaradi posebne narave dela skrajšan delovni čas. Kako raznolike so oblike in načini dela priča podatek, da imamo v UKC trenutno 25 različnih modelov urnikov.

Zaradi naštetega je bila tudi priprava internih pravnih aktov pred uvedbo evidence delovnega časa pravi podvig. Na podlagi dosedanjega načina evidentiranja prisotnosti pri nas in na podlagi izkušenj drugih zdravstvenih inštitucij, ki že imajo sistem elektronske registracije in evidence delovnega časa, smo skušali v internih aktih zajeti vse oblike dela, različne vrste odsotnosti in možnosti upravičenega izhoda med delovnim časom. O podrobnostih vas bomo v prihodnje seznanjali pisno in na sestankih.

Zagotovo ima, tako kot vse stvari, elektronska registracija in evidenca delovnega časa svoje dobre in slabe strani. Zavedamo se tudi, da predstavlja veliko spremembo za vse nas in da je vsak začetek težek. Praksa bo pokazala, če in kje bo potrebno stvari popraviti in prilagoditi. Želimo si, da bi uvajanje novega sistema potekalo s čim manj težavami in vas zato ob uvedbi registracije delovnega časa vse prosimo za strpnost in konstruktivno sodelovanje.

doc. dr. Darja Arko, dr. med.
strokovna direktorica UKC

Priprave na registracijo delovnega časa

V UKC Maribor se trenutno aktivno pripravljamo na registracijo delovnega časa in pripravljamo notranje akte in dokumente za njeno izvedbo. V pripravi je novi Pravilnik o delovnem času v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor, ki bo določal dolžino in razporeditev delovnega časa, oblike zagotavljanja 24-urnega neprekinjenega zdravstvenega varstva in delovna mesta, na katerih se opravlja dežurstvo in stalna pripravljenost. Poleg pravilnika bomo pripravili tudi organizacijsko navodilo Planiranje in evidentiranje delovnega časa, kjer bomo določili postopek planiranja delovnega časa in elektronskega evidentiranja prisotnosti na delu in odsotnosti z dela ter določili seznam odgovornih oseb za evidentiranje in potrditev dokumentov.

Za celoten UKC smo predvideli 18 registrirnih terminalov, ki bodo enakomerno razporejeni po vseh stavbah glede na število zaposlenih, tako da bo registracija potekala tekoče in brez zastojev. Ob registrirnih terminalih bodo navodila za registriranje. Vsak zaposleni bo ob prihodu in

odhodu z dela evidentiral svoj prihod in odhod z identifikacijsko registrirno kartico - ID kartico, ki je osebna kartica in je ni dovoljeno izročiti ali posoditi komurkoli drugemu. Prejeli jo bodo vsi, ki imajo sklenejo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen in določen čas. ID kartica se bo uporabljala za identifikacijo in evidentiranje prihodov, odhodov, službenih izhodov, privatnih izhodov, dela preko polnega delovnega časa, dela v dežurstvu in v stalni pripravljenosti. Če zaposleni ne bo evidentiral prisotnosti na delovnem mestu, se bo smatralo, da takrat dela ni opravljal in bo za ta čas imel evidentirano neupravičeno odsotnost oz. primanjkljaj ur. Evidentiranje na registrirnem terminalu, ki ni določen za evidentiranje zaposlenih posamezne organizacijske skupine, ne bo zabeleženo in priznano.

Nov sistem registracije delovnega časa bo omogočal tudi planiranje delovnega časa. Za pripravo mesečnega plana dela bodo odgovorni vodje klinik, služb, predstojniki in vodje oddelkov, strokovne vodje zdravstvene nege klinik in oddelkov za zaposlene v zdravstveni negi (nadrejeni), ki bodo urnik pripravili najkasneje do 20. v mesecu za naslednji mesec. Nadrejeni morajo oblikovati urnik dela tako, da bo skozi celo leto zagotovljen nemoten potek delovnega procesa v posamezni organizacijski enoti. Urnik mora biti objavljen na mestu, kjer bo omogočen vpogled vsem zaposlenim.

V vsaki organizacijski enoti bomo določili skrbnike urnikov, ki bodo za posamezne skupine vnašali, spreminjali, dopolnjevali in popravljali vneseni plan dela, odsotnosti z dela ter morebitne napačne zapise. V ta namen bodo imeli dostop do programskega modula za vodenje elektronske evidence prisotnosti na delu. Skrbniki urnika bodo kot do sedaj tajnice oddelkov in klinik in strokovne vodje zdravstvene nege oddelkov in klinik. Za nemoteno delovanje celotnega informacijskega programa Urnik bomo v Centru za odnose z javnostmi, marketing in informatiko - Enoti za informatiko določili skrbnika.

Predvideli smo gibljiv in fiksni delovni čas, odvisno od narave dela in potreb delovnega procesa. Za določena delovna mesta, kjer narava in organizacija dela to omogočata, bo veljal gibljiv čas prihoda na delo in odhoda z dela. To pomeni, da lahko zaposleni prične ali konča z delom v časovnem obdobju 15 minut pred in najpozneje 15 minut po začetku oz. koncu delovnega časa, kot je določen z razporeditvijo delovnega časa, glede na urnik zaposlenega. Zaposleni, ki po planu dela zamudi na delo, se ob prihodu na delo registrira na registrirnem terminalu, enako se registrira ob službenem ali privatnem izhodu. V vseh primerih pa je potrebna odobritev oz. dovoljenje nadrejenega. Zaposleni se registrira tudi ob prihodu na delo v času stalne pripravljenosti. Prisotnost delavca na delovnem mestu izven določenega razporeda dela in urnika se bo štela v izpolnitev delovne obveznosti le v primeru potrditve nadrejenega. Zapustitev delovnega mesta v času malice se ne bo registrirala.

Zaposlenim se lahko prenese presežek oz. primanjkljaj ur iz naslova gibljivega delovnega časa iz meseca v mesec, in sicer največ 10 ur presežka oz. največ 10 ur primanjkljaja. Zaposleni bo moral tedenske presežke in primanjkljaje ur tedenske delovne obveznosti praviloma izravnati v tekočem mesecu s koriščenjem ur oz. nadomestilom primanjkljaja z delom ali dnevi rednega dopusta.

V prvi fazi bo sistem omogočal le planiranje in registracijo delovnega časa, kasneje pa tudi obračun plač. Osnova za obračun plače zaposlenega bodo zaključeni podatki s strani skrbnika urnika v organizacijski enoti in potrjeni s strani nadrejenega.

V začetku oktobra začenjamo s testnim evidentiranjem delovnega časa na Oddelku za nuklearno medicino, Oddelku za očesne bolezni, v Centru za odnose z javnostmi, marketing in informatiko in v Kadrovskem oddelku, do konca leta pa bo evidentiranje obvezno za vse zaposlene.

Ksenija Trčko, univ. dipl. prav.
vodja Kadrovskega oddelka

Člani Sveta zavoda o poslovanju UKC Maribor

V začetku julija je potekala že 18. redna seja Sveta zavoda UKC Maribor, na kateri so člani razpravljali o poslovanju UKC Maribor, čakalnih dobah, izkoriščenosti mamografa in ostalih aktualnih tematikah.

Člani sveta so predstavili strateške letne cilje, ki se bodo izvajali v letu 2012 in so pomembni za strokovno, varno in ekonomično poslovanje ustanove. Zaradi vsesplošnega uravnoteženja javnih financ je tudi vodstvo UKC Maribor primorano prilagajati finančno načrtovanje svoje dejavnosti. Ob tem je direktor UKC Maribor, prim. dr. Gregor Pivec, dr. med. povedal: »Glede stroškov lahko povem, da le-te obvladujemo, medtem ko velik problem predstavljajo materialni stroški. Z uspešnim izvajanjem varčevalnih ukrepov bomo poskušali poslovanje do konca leta čim bolj stabilizirati«.

Pri poročilu o kadrih so izpostavili, da Zakon za uravnoteženje javnih financ prinaša kar nekaj omejitev, ki jih bodo morali upoštevati. Ob tem so opozorili, da ne glede na omejitve obstajajo področja, kjer je bilo potrebno planirati povečanje števila zaposlenih (začetek delovanja Enote za forenzično psihiatrijo, nadomeščanja odsotnih delavcev, zaposlitve zdravnikov specialistov po končani specializaciji na deficitarnih področjih). V tem letu so predvideli tudi nekaj upokojitev, za katere bodo nadomestitve prišle v poštev samo na mestih, kjer bo to nujno.

Člani Sveta zavoda na 18. redni seji

Pri obravnavi čakalnih dob so ugotovili, da niti pri eni od spremljanih storitev ne obstaja preseganje čakalne dobe, razen pri tistih, ki čakajo na lastno željo. Pri zadnji točki dnevnega reda je strokovna direktorica doc. dr. Darja Arko, dr. med. na kratko povzela poročilo o izkoriščenosti mamografa v UKC Maribor. Povedala je, da se mamograf, ki je v lasti Ministrstva za zdravje in je predviden za izvajanje preventivnega programa DORA, trenutno še ne uporablja. Poudarila je, da UKC Maribor ni niti nosilec, niti upravljavec programa DORA. Vloga UKC Maribor je bila pripraviti vse potrebno za njegovo uporabo, vendar so problemi nastali pri kadru, saj je trenutno v UKC Maribor na voljo le en radiolog. S sklepom o pozivu ministra za zdravje, da čim prej reši problem neizkoriščenosti mamografa za program DORA in s tem omogoči izkoriščenje razpoložljive opreme ter omogoči izvajanje presejalnega programa za področje severovzhodne Slovenije, so člani Sveta zavoda zaključili sejo.

Š. P.

Začetek dolgoročnega sodelovanja na področju medicinskega turizma

Direktor UKC Maribor, prim. dr. Gregor Pivec, dr. med., predsednica uprave Term Maribor d. d., Leonida Vidovič, ter direktor MTC Fontana d. o. o., Tomislav Vezjak, so v hotelu Habakuk podpisali pismo o nameri poslovnega in tehničnega sodelovanja. S podpisom so se zavezali k sodelovanju pri izvajanju najsodobnejših in najbolj kakovostnih medicinskih storitev in programov na področju medicinskega turizma.

Zdravniki UKC Maribor uživajo ugled tudi izven meja Slovenije,

kar je pomembna prednost za razvoj zdravstvenega turizma. Med področji, na katerih so v zadnjih časih dosegli pomembne novosti, gre izpostaviti predvsem operacije kolena po meri bolnika, maloinvazivne operacije ter oploditve z biomedicinsko pomočjo. Razvoj medicinskega turizma v regiji bo UKC Maribor omogočil optimalno izkoriščanje prostorov, opreme ter kadrov in je eden od pomembnih korakov v programu reševanja trenutnega finančnega stanja. Ker je temeljno poslanstvo ustanove skrb za kakovostno oskrbo domačih pacientov, bodo partnerjem iz Term Maribor in MTC Fontana ponudili tiste medicinske programe, pri katerih oprema in strokovni kadri niso optimalno izkoriščeni.

»V UKC Maribor imamo še proste kapacitete in veliko mednarodno uveljavljenih strokovnjakov, kar bi lahko ponudili tudi na tujih tržiščih. Glede na to, da Zdravstvena zavarovalnica ni odkupila vseh razpoložljivih kapacitet, smo sprejeli poslovno odločitev, da se povežemo z družbo Terme Maribor, ki bo naše zdravstvene storitve dopolnjevala z rehabilitacijskim centrom in nastanitvenimi kapacitetami«, je ob podpisu pisma o nameri povedal direktor UKC Maribor, prim. dr. Gregor Pivec, dr. med.

Prav tako se UKC Maribor kot prva ustanova v Sloveniji ustrezno pripravlja na novo direktivo EU o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu z oblikovanjem Pravilnika o tržni zdravstveni dejavnosti za tujce v UKC Maribor, ki ga bodo pregledali in potrdili na Ministrstvu za zdravje.

Š. P.

Obisk ministra za zdravje v UKC Maribor

Minister za zdravje Tomaž Gantar je v okviru obiska Vlade Republike Slovenije v Podravski regiji v sredo, 4. julija 2012, med drugim obiskal tudi UKC Maribor. Z vodstvom je spregovoril predvsem o investicijah, organizaciji dela in poslovanju bolnišnice. Minister je pri tem poudaril pomembnost dostopnosti zdravstvenih storitev ter izpostavil problem mamografije v sklopu programa DORA.

Minister si je na obisku ogledal potek nekaterih investicij ter se seznanil s trenutnim poslovanjem. Po njegovem mnenju je potrebno posebno pozornost nameniti kakovosti dela ter ustrezni dostopnosti zdravstvenih storitev. »Tisto, kar moramo prav tako rešiti, pa je tudi problem mamografije v sklopu programa DORA,« je dejal minister, ki si je takrat ogledal že pripravljen prostor in za zdaj še nedelujoči mamograf. V ta namen je bila s strani ministrstva oblikovana skupina, katere naloga je definirati ta program. V zvezi s trenutno največjo investicijo UKC Maribor, gradnjo onkologije, je minister dejal, da ta poteka v skladu s predvidenim načrtom in ob tem zagotovil, da gre za prioriteten projekt ministrstva.

Š. P.

Minister za zdravje Tomaž Gantar na novinarski konferenci

Merjenje fizične aktivnosti in fizične delovne obremenitve medicinskih sester na perioperativni intenzivni terapiji

V raziskovalnem projektu, ki je potekal na Oddelku za perioperativno intenzivno terapijo (v nadaljevanju Oddelek za PIT) v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor (v nadaljevanju UKC MB), smo s pomočjo pedometrov raziskali fizično aktivnost in fizično delovno obremenitev medicinskih sester (v nadaljevanju MS) na njihovem delovnem mestu.

V raziskavi je sodelovalo dvajset MS, ki so v različnih izmenah nosile pedometre.

Z uporabo pedometrov smo za vsako MS spremljali število opravljenih korakov in kilometrov ter število porabljenih kalorij v aktivnem obdobju izmene.

Kratka predstavitev rezultatov

V povprečju so MS dnevno prehodile med štiri in pet kilometrov (Graf 1). Največ kilometrov so prehodile v soboto (5.252 kilometrov) in nedeljo (5.061 kilometrov). Pri obeh dnevih smo upoštevali dve izmeni, in sicer vikend dnevno in vikend nočno izmeno (12-urni izmeni). Vsak posamezen dan v tednu smo upoštevali tri izmene, in sicer dopoldansko (8-urna izmena), popoldansko (7-urna izmena) in nočno tedensko (9-urna izmena) ter dobili podatke, da se v povprečju največ kilometrov opravi v petek (4.052 kilometrov), ponedeljek (4.029 kilometrov) in četrtek (3.914 kilometrov), najmanj pa v torek (3.805 kilometrov) in sredo (3.787 kilometrov).

V povprečju se je največ kilometrov opravilo v vikend dnevni izmeni (6.554 kilometrov). Sledita ji dopoldanska (4.347 kilometrov) in popoldanska (3.774 kilometrov) izmena ter obe nočni izmeni, vikend nočna izmena s 3.543 kilometrov in tedenska nočna izmena s 3.131 kilometrov, kar nam prikazuje Graf 2.

Graf 1: Povprečno število opravljenih kilometrov v vseh delovnih izmenah glede na posamezen dan v celotnem tednu.

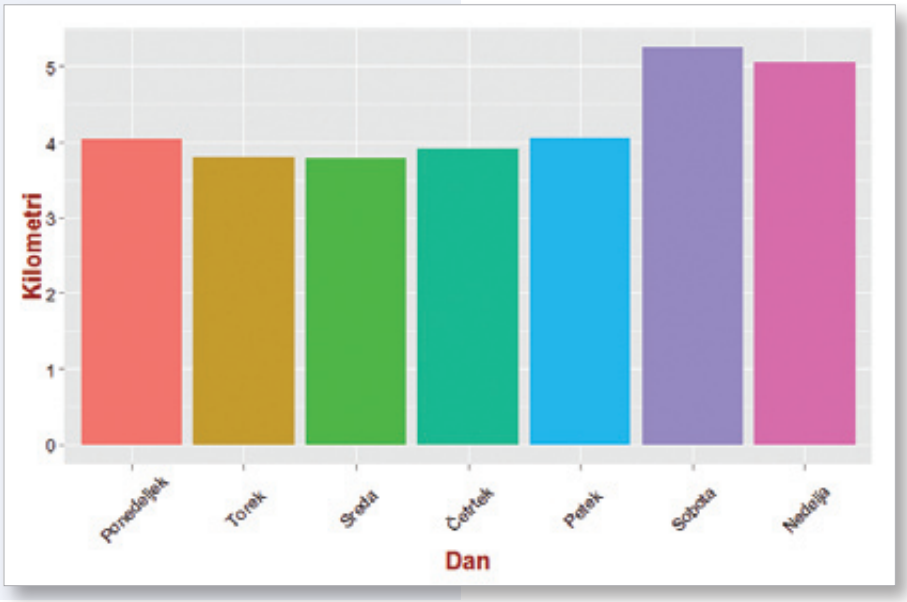

Na podlagi krivulj v Grafu 3 lahko vidimo povezavo med naraščanjem in padanjem fizične delovne obremenitve MS, ki nastane zaradi večjega ali manjšega števila pacientov.

S temi rezultati smo potrdili hipotezo ($p < 0,001$), v kateri smo se spraševali, ali večje število pacientov vpliva na večjo fizično delovno obremenitev MS.

Za tako imenovano »dnevno normo« je veljalo, da je potrebno čez dan opraviti 10.000 korakov, osem kilometrov, porabiti pa 300 do 400 kalorij v obdobju 125 minut.

Če povzamemo, smo bili z dnevno vikend izmeno najbližje »dnevni normi«. Skupaj smo opravili 6.608 kilometrov, 9.003 korake, 101 minuto in porabili 226,3 kalorij, kar predstavlja več kot 50 % dnevne potrebe po fizični aktivnosti.

MS smo razdelili v dve smiselni skupini glede na delovno dobo, in sicer v skupino MS z manj kot pet let delovne dobe in skupino, kjer imajo MS več kot pet let delovne dobe. Tako smo prišli do podatka, s katerim smo potrdili hipotezo ($p < 0,04855$), da starejše MS z daljšo delovno dobo bolj racionalno uporabljajo korake v svojem delokrogu kot njihove mlajše kolegice.

Graf 2: Graf prikazuje povprečno število opravljenih kilometrov v različnih izmenah.

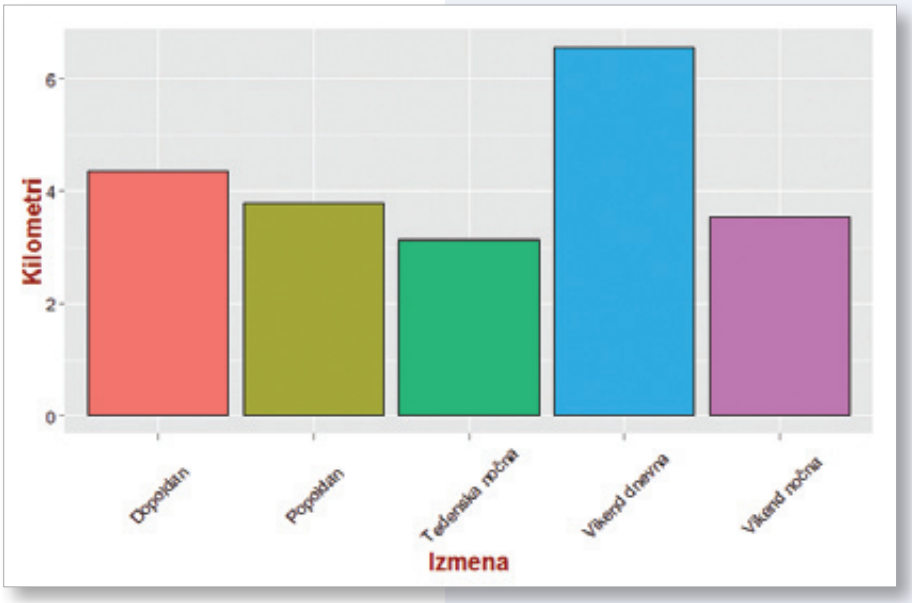

Prikazali smo tudi posebnost našega vzorca, da imajo MS z višjo izobrazbo tudi višjo porabo kalorij ($p < 0,0000001845$).

Kot zanimivost lahko napišemo, da smo v času raziskovalnega projekta skupaj opravili 4.200 kilometrov, 5.756.886 korakov in porabili 143.345,3 kalorij.

Za lažjo predstavo: 4.200 km ustreza razdalji od vzhodne obale Kalifornije do zahodne obale New Yorka, torej bi lahko rekli, da smo »prehodili« Združene države Amerike po širini.

Graf 3: Graf prikazuje povezavo med fizično delovno obremenitvijo MS glede na število pacientov skozi obdobje raziskovalnega projekta.

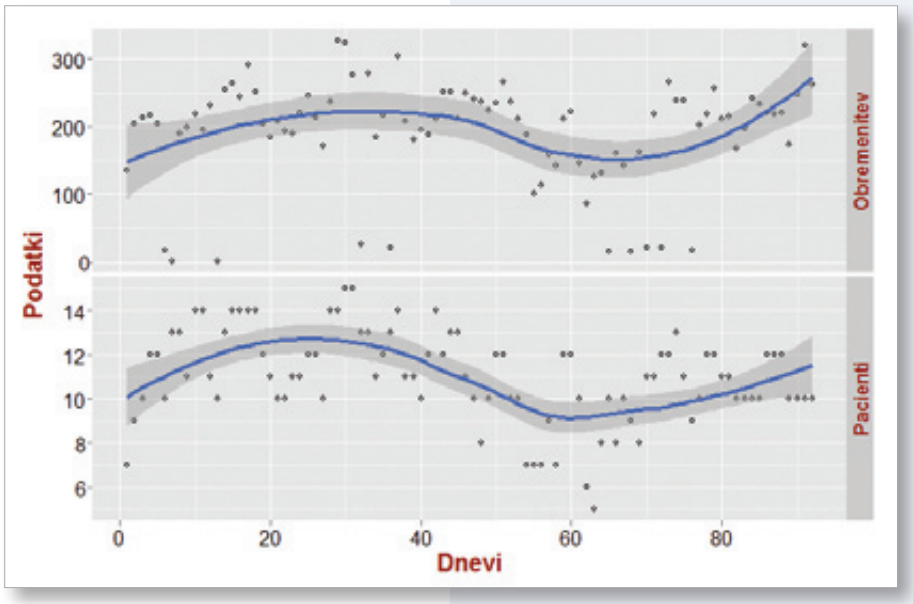

Sklep

Z raziskovalnim projektom smo pokazali, da je Oddelek za PIT primerno delovno okolje za raziskovanje fizične aktivnosti in fizične delovne obremenitve MS s pomočjo pedometrov.

Na koncu lahko rečemo, da MS na Oddelku za PIT vsakodnevno občutijo močno stopnjo fizične aktivnosti in fizične delovne obremenitve ter navajamo, da so intenzivni oddelki eno izmed najbolj zahtevnih delovnih okolij v celotni zdravstveni negi.

Zahvala

Zahvaljujemo se mentorju doc. dr. Gregorju Štiglicu dr. med, vsem udeležencem v raziskovalnem projektu, strokovnemu vodstvu na Oddelku za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin, službi ZN ter Oddelku za medicinsko statistiko in socialno medicino UKC MB.

Fakulteta za zdravstvene vede Maribor je naš raziskovalni projekt izbrala kot najboljšega v letu 2012 in ga nagradila z Dekanovo nagrado.

Nino Fijačko, dipl. zn.

Center za odnose z javnostmi, marketing in informatiko

Potrebe v svetovnem merilu in tudi v Sloveniji narekujejo, da je potrebno sodelovanje med marketingom, informatiko in odnosi z javnostmi.

Termin marketing se pogosto neupravičeno zamenjuje z oglaševanjem, promocijo, propagando ali reklamo. Marketing izhaja iz družbenih ved, kot so psihologija, sociologija, komunikologija in ekonomija. Celostni marketing govori, da je marketing menjava, pri kateri obe strani pridobita.

Pred združitvijo posameznikov iz različnih oddelkov smo v UKC Maribor ločeno pokrivali odnose z javnostmi, strokovna srečanja, fotografiranje in prevajalsko dejavnost. Ker pa so te dejavnosti med seboj izjemno povezane, smo se 1. 3. 2011 povezali v skupni Center za odnose z javnostmi in marketing. Dobili smo skupnega vodjo centra, Janeza Lencla, ki bdi nad tem, da so stvari pravočasno in strokovno narejene.

Ugotovili smo, da je naše delo zelo povezano tudi s sodobnimi informacijskimi tehnologijami, ki so namenjene komuniciranju – internet in druge mobilne aplikacije. S 1. 4. 2012 smo se združili še s Centrom za informatiko in se tako preimenovali v Center za odnose z javnostmi, marketing in informatiko (v nadaljevanju COJMI).

Danes je v COJMI zaposlenih 20 oseb.

Sodelavci Centra za odnose z javnostmi, marketing in informatiko med delovnim sestankom

V delu centra, ki se ukvarja z odnosi z javnostmi in marketingom, je zaposlenih pet oseb, od poletja pa nam pomaga tudi Rebeka iz Centra za kakovost in organizacijo. Skrbimo za komunikacijo tako z zunanjimi kot z notranjimi javnostmi. Smo ključni člen v odnosih z medijsko javnostjo. V celoti pripravljamo organizacijo strokovnih srečanj, skrbimo za zasedenost predavalnic, prevajamo nemški in angleški jezik ter lektoriramo. Med drugim sodelujemo tudi pri pridobivanju donacij. Pod našim okriljem je tudi Komisija za šport in rekreacijo, v okviru katere organiziramo zimske in letne športne igre. Po upokojitvi naših sodelavcev fotografov Bebe in Jožeta smo prevzeli tudi del njunih nalog – fotografiranje družabnih dogodkov v UKC Maribor. Pogumno pa smo se podali tudi v neznano in skupaj združili moči pri nastajanju revije Naša bolnišnica.

Analiziramo trende, predvidevamo njihove posledice, svetujemo organizacijskim vodjem in izvajamo načrtovane programe z namenom, da služijo organizacijskemu in javnemu interesu. Pri svojem delu načrtujemo, vzpostavljamo in vzdržujemo dobro ime UKC Maribor in medsebojno razumevanje med UKC Maribor in javnostmi. Osnovni cilj odnosov z javnostmi je informirati, izobraževati, promovirati, z namenom doseči medsebojno razumevanje in sprejemljivost UKC Maribor v okolju. Tako posvečamo posebno pozornost zunanji medi-

jski kot tudi strokovni javnosti, ter notranji javnosti, na prvem mestu našim zaposlenim. Skrbimo za celostno podobo UKC Maribor v vseh predhodno omenjenih javnostih. Naše delovanje mora odražati uresničevanje poslovne strategije in vizije UKC Maribor.

V delu COJMI, ki skrbi za računalniško podporo, je zaposlenih 15 oseb, od tega dve za polovični delovni čas in ena za osem ur na teden. Skrbniki produkcijskih sistemskih aplikacij in analitiki skrbijo za podporo uporabnikov in drugim strokovnim službam zagotavljajo podatke iz programa MEDIS. Prav tako zavarovalnicam posredujejo podatke, na osnovi katerih nam slednje plačujejo opravljene storitve. Eden izmed skrbnikov bdi nad programom MAOP, ki je bil pred leti uveden za delovanje finančno računovodske službe, sedaj ga pa uvajamo tudi v materialno poslovanje. Dva sistemska administratorja razvijata informacijske aplikacije za uporabnike, z drugimi besedami programirata. Največ dela imata pri zagotavljanju izvajanja javnih naročil. Operaterji in skrbniki podpore uporabnikom so največkrat vidni skupaj s sistemskimi administratorji, saj se dnevno srečujejo z ostalimi zaposlenimi, ko odpove tiskalnik ali računalnik, e-pošta ne deluje, kadar so potrebne nove računalniške linije. Skrbijo za strojno opremo in sistemsko varnostno zaščito in nemoteno 24-urno delovanje skupaj z zunanjimi izvajalci.

Informacijska tehnologija postaja iz dneva v dan nujno delovno orodje vseh zaposlenih v UKC Maribor. Brez računalnikov in tiskalnikov ter računalniških povezav bi delo v UKC Maribor v hipu zastalo. Na vidiku pa so e-napotnice, e-recepti, skratka papir se v tem smislu poslavlja. Zato je vložek v informacijske tehnologije nujna naložba za nemoteno delovanje UKC Maribor. Ob sprejeti poslovni strategiji moramo tudi v informacijskem smislu slediti poslovnim ciljem. Želimo zagotoviti sodobni informacijski sistem, ki bo UKC Maribor omogočil biti poslovno najhitreje se razvijajoči zdravstveni center v Sloveniji, primerljiv s podobnimi centri v Evropi.

COJMI

Center za odnose z javnostmi, marketing in informatiko

Prevoz in spremstvo pacientov v UKC Maribor

Ekipa za logistiko pacientov in materialov v UKC Maribor deluje v okviru Službe zdravstvene nege in ima svoje prostore v pritličju stavbe 1. Z združevanjem logistike je pričela pred nedavnim, zato bo v celoti predstavljena v prihodnji izdaji Naše bolnišnice.

Naši začetki segajo v leto 1993, ko je bila na pobudo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in vodstva takratne Splošne bolnišnice Maribor uresničena ideja o izvajanju programa javnih del - spremstvo bolnikov. V program so bili vključeni iskalci zaposlitve s poklicno izobrazbo, ob pričetku del pa so pridobili funkcionalna znanja in veščine z internimi strokovnimi izpopolnjevanji.

V letih 2006 in 2007 smo pridobili sredstva iz Evropskih socialnih skladov za namen zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb. Med izvajanjem programov se je nekaj udeležencev odločilo za izobraževanje in pridobitev poklica bolničar - negovalec. V tem času se je organizacija dela spreminjala in prilagajala glede na pogoje, ki jih je določal Zavod republike Slovenije za zaposlovanje in glede na denarna sredstva, ki jih je zagotavljala država.

Od začetka leta 2008 se naziv delovnega mesta zaposlenih s končano III. stopnjo družboslovne ali naravoslovne smeri glasi spremljevalec bolnikov, ali bolničar, zaposlen v Službi zdravstvene nege.

Razvoj naše redne dejavnosti je pogojen z intenzivnim razvojem možnosti odkrivanja, zdravljenja, rehabilitacije ter zdravstvene nege in oskrbe pacientov. S povečanim obsegom različnih diagnostičnih in terapevtskih obravnav pacientov se je na oddelkih povečala tudi potreba po spremstvih, zato je od meseca aprila letos ekipa dosegljiva 24 ur dnevno, spremstvo pacientov pa izvaja 23 spremljevalcev.

Ocenjujemo, da delo našega tima pomembno vpliva na delo v kliničnem okolju, saj s spremstvi v procesu obravnave pacientov omogočamo prisotnost zaposlenih neposredno ob pacientu. Glede na intenzivnost in dinamiko dela potrebujejo zaposleni veščine za delo z ljudmi, natančnost, zanesljivost, sposobnost komuniciranja, odgovoren in human odnos do pacientov in sodelavcev, saj se spremstvo neprestano odvija v neposrednem kliničnem okolju, v nenehnem dialogu med pacientom in zaposlenimi na oddelkih ter drugimi zdravstvenimi sodelavci.

Največ spremstev pacientov se opravi v dopoldanskem času, ko ekipa izvaja naročila iz oddelkov in ambulant ter spremstva pacientov po navodilih drugih zdravstvenih sodelavcev na različnih deloviščih. Pri izvajanju spremstev se upošteva navodilo za premeščanje, prevoz in spremstvo bolnikov med posameznimi organizacijskimi enotami. Navodilo je namenjeno pristojnim in odgovornim, ki sodelujemo v tej obravnavi (od naročila spremstva do izvedbe, saj je glede na zdravstveno stanje pacienta potrebno zagotoviti varno in strokovno spremstvo).

Skrb za neprekinjeno strokovno in varno obravnavo naših

pacientov je naša skupna odgovornost, zato se zavedamo, da je ta še posebej izpostavljena, ko pacient zaradi preiskav ali drugih terapevtskih intervencij v času spremstva zapusti oddelek. Presoja o ustreznosti spremstva, tako zaposlenega, ki pacienta spremlja, kot izbranega načina spremstva, je zato ključnega pomena.

Trudimo se, da bi izvedli vsa naročena spremstva iz oddelkov, vendar potrebe mnogokrat presegajo naše zmožnosti. Vnaprej naročenih preiskav je v obsegu mnogo manj, kot načrtovanih isti dan izvedbe preiskave, nekatere poti so bolj dislocirane in zahtevajo svoj čas, prav tako se pojavljajo težave s prehodnostjo nekaterih ozkih grl pri dvigalih.

Prepričani smo, da vsakodnevne aktivnosti in vrzeli, ki nastajajo pri delu, lahko sproti rešujemo v dobrobit pacientov in pri tem razumemo pomen in vsebino lastnega dela in dela sodelavcev na drugih deloviščih, s primerno in korektno komunikacijo ter spoštljivimi medsebojnimi odnosi.

Spoštovani sodelavci, združuje nas skupno prizadevanje za strokovno obravnavo in zadovoljstvo pacientov ter njihovih svojcev.

Najboljše ne prihaja samo.
Prihaja v družbi vsega.
(Tagore)

Jana Verlič
vodja Ekipe za logistiko pacientov in materialov

Ekipa za logistiko pacientov in materialov

Lekarna UKC Maribor – Enota za klinično farmacijo

Ustanovitev Enote za klinično farmacijo je novost v lekarni UKC Maribor. V njej aktivno sodelujemo tri specialistke klinične farmacije (Polonca Drofenik, Maja Petre, Barbara Kolarič) in dve specializantki (Suzana Gregorinčič, Maja Cvikl).

Ocena stanja klinične farmacije

Klinična farmacija v Sloveniji obstaja približno že 30 let, svoj razcvet pa je doživela šele v zadnjih petih letih. Je zdravstvena dejavnost, ki je v nekaterih državah EU, v ZDA in Kanadi izjemno razvita. Tam je običajno, da je v bolnišnicah na vsakem oddelku vsaj eden klinični farmacevt, ki aktivno sodeluje v terapevtskem timu.

Vloga kliničnega farmacevta je skrb za varno, učinkovito in racionalno zdravljenje z zdravili.

Klinični farmacevti v vlogi zdravstvenih delavcev lahko klinični praksi in zdravstvenemu sistemu ponudimo strokovni potencial, ki je v naši ustanovi zaradi kadrovske podhranjenosti žal še neizkoriščen.

Začetki so bili v vseh bolnišnicah po Sloveniji enaki. Klinična farmacija se je najbolj razvila v manjših in specializiranih bolnišnicah, kjer so lahko kljub malemu številu farmacevtov pokrili velik delež bolnikov ter se na tak način aktivno vključili v terapevtske time. Ker je vodstvo teh bolnišnic prepoznalo pozitiven učinek prisotnosti farmacevtov na oddelku, so jih začeli dodatno zaposlovati. Za primerjavo imajo na Kliniki Golnik danes enega farmacevta na 1.240 primerov letno, v UKC Maribor pa le enega farmacevta na 6.000 primerov.

Navsezadnje smo v letu 2007 z dvema farmacevtkama le začeli pilotski projekt vključitve kliničnega farmacevta na oddelek. Konec leta 2010 se je Strokovni svet UKC Maribor na podlagi predstavljenih rezultatov strinjal, da lahko klinični farmacevti pomembno pripomoremo k varnosti zdravljenja. Trenutno smo zaradi kadrovske stiske na voljo le konziliarno, še vedno pa po svojih zmožnostih obiskujemo Oddelek za nefrologijo in Oddelek za ortopedijo.

Trenutne aktivnosti

- Konziliarna dejavnost

Konziliarno dejavnost opravljamo po telefonu ali na oddelku. Najpogostejša dejavnost je optimiziranje politerapije zaradi interakcij med zdravili ali iskanje vzrokov ob sumu na klinično izražen neželeni učinek zaradi zdravil. Ukvarjali smo se tudi že z varnim predpisovanjem zdravil v nosečnosti.

- Rezervni antibiotiki

Ker se zavedamo, da je glede na trenutno nezadostno število farmacevtov praktično nemogoče pregledati terapijo vsakega bolnika, smo se odločili, da se osredotočimo na skupine najbolj ogroženih. Pričeli smo z bolniki, ki prejemajo rezervne antibiotike, saj zanje izdajamo zdravilo na podlagi posebne naročilnice, ki se pošlje v lekarno.

V letu 2011 smo si zastavili nalogo, da ob vsaki izdaji rezervnega antibiotika natančno preverimo bolnikove podatke, ki jih potrebujemo za izračun ocene glomerulne filtracije (starost, telesna masa, telesna višina in serumski kreatinin), na podlagi katere prilagajamo odmerjanje večine rezervnih antibiotikov. Po šestih mesecih aktivnega opozarjanja v obliki priporočil smo zbrali podatke in jih letos maja predstavili v obliki plakata na delavnici Evropskega združenja kliničnih farmacevtov.

- Vzpostavitev TDM servisa:

TDM (Therapeutic Drug Monitoring) pomeni spremljanje koncentracij učinkovin v krvi in skupaj z upoštevanjem farmakokinetičnih parametrov omogoča odmerjanje pri posameznem bolniku ter optimizirano zdravljenje. Slednje je še posebej pomembno pri učinkovinah z ozkim terapevtskim oknom, saj je pri le-teh interval med učinkovitostjo in toksičnostjo zelo ozek.

Konec septembra 2010 smo v UKC Maribor v sodelovanju z infektologi in specialisti medicinske biokemije uvedli nov način spremljanja in načrtovanja odmerjanja rezervnega antibiotika vankomicina. Pri načrtovanju odmerkov je sodelovanje kliničnega farmacevta v interdisciplinarnem timu zastavljeno tako, da s pomočjo farmakokinetičnega programa Kinetidex® pripravi priporočilo za odmerjanje, pri tem pa upošteva bolnikove telesne parametre, ledvično funkcijo in plazemske koncentracije vankomicina. Za vsakega bolnika pripravi individualno priporočilo za odmerjanje. Bolnike dnevno spremljamo ves čas zdravljenja z vankomicinom.

Še posebej ponosni smo, da je Polonca Drofenik naše delo konec maja letos predstavila v obliki ustne predstavitve na delavnici Evropskega združenja kliničnih farmacevtov.

V sredini avgusta smo vzpostavili tudi spremljanje in načrtovanje odmerjanja gentamicina, in sicer po istem principu kot pri vankomicinu.

Dnevno tako spremljamo povprečno 5 do 10 bolnikov, ki se zdravijo z vankomicinom in 2 do 5 bolnikov, ki se zdravijo z gentamicinom. Veliko pozornost trenutno posvečamo seznanjanju s protokolom in promociji pozitivnih učinkov takšnega sodelovanja.

Načrti za prihodnost

Naš načrt je, da dejavnost TDM razširimo na čim več učinkovin z ozkim terapevtskim oknom, pri katerih je določanje plazemskih koncentracij nujno za varno in učinkovito zdravljenje. Ob tem moramo seveda upoštevati obstoječe možnosti določanja plazemskih koncentracij v naši ustanovi.

Ob vzpostavitvi že dolgo načrtovane centralne priprave citostatikov v UKC Maribor, se bo na tem področju lahko aktivno vključil tudi klinični farmacevt, predvsem kot sodelavec pri pripravi protokolov in shem zdravljenja, ter pri preverjanju ustreznosti predpisa kemoterapije, možnih interakcij in neželenih učinkov pri posameznem bolniku.

Prav tako si želimo redno sodelovati v terapevtskem timu na oddelkih. Naše dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da stalna prisotnost kliničnega farmacevta na oddelku dodatno prispeva k optimizaciji zdravljenja in večji varnosti za bolnika.

Ekipa kliničnih farmacevtov

Ekipa kliničnih farmacevtk - (z leve) Maja Cvikl, Maja Petre, Polonca Drofenik, Barbara Kolarič, Suzana Gregorinčič

Nosečnica in porodnica s sladkorno boleznijo

Strokovni seminar za medicinske sestre in babice

Na Kliniki za ginekologijo in perinatologijo smo v juniju organizirali strokovno izpopolnjevanje z naslovom »Nosečnica in porodnica s sladkorno boleznijo« za medicinske sestre in babice. To je bilo že tretje izpopolnjevanje s področja zdravstvene obravnave nosečnice in porodnice.

Tema tokratnega srečanja je bila aktualna, saj je po podatkih svetovne zdravstvene organizacije sladkorne bolezni vedno več. Nekoč je bila to bolezen bogatih, danes je odraz negativnih ekonomskih in socialnih determinant. Vedno pogosteje zbolevajo ljudje v mlajšem starostnem obdobju, v katero sodijo tudi nosečnice in porodnice.

V prvem delu seminarja smo se seznanili z endokrinimi obolenji v nosečnosti, nato s sladkorno boleznijo v nosečnosti ter s sodobnimi smernicami in strokovnimi priporočili zdravstvene obravnave, z namenom zmanjšati in odpraviti zaplete pri nosečnici in plodu oz. otroku. Predstavljena je bila vloga tima v dispanzerju za ženske, pomen ustreznega zdravstvenega svetovanja že v pred nosečnostnem obdobju za ženske z že odkrito sladkorno boleznijo ter pomen zgodnjega odkritja nosečnostne sladkorne bolezni z rutinskimi testi. Med pomembnejše zdravstveno vzgojne aktivnosti, ki jih v dispanzerju izvaja babica oz. medicinska sestra, je svetovanje in spremljanje življenjskega sloga nosečnice s sladkorno boleznijo (prehrana, gibanje in vzdrževanje predpisanega terapevtskega režima). Seznanili smo se tudi z vlogo medicinske sestre v diabetološki ambulanti, kamor so napotene nosečnice s sladkorno boleznijo. Medicinska sestra jih pouči o uravnoteženi prehrani, gibanju, nauči jih rokovanja s pripomočki za merjenje krvnega sladkorja. V primeru inzulinskega zdravljenja jih pouči o vsem, kar mora nosečnica vedeti o zdravilu, pripomočkih in rokovanju.

Danijela Pušnik, dipl. m. s., vodja ZN Klinike za ginekologijo in perinatologijo

Prof. dr. Iztok Takač, dr. med., vodja Klinike za ginekologijo in perinatologijo

V drugem sklopu so bile pred-

stavljene aktivnosti zdravstvene in babiške nege pri hospitalizirani nosečnici s sladkorno boleznijo ter sodelovanje pri vodenju poroda pri porodnici s sladkorno boleznijo. Sledilo je predavanje o prehrani nosečnice in porodnice s sladkorno boleznijo, o pravilnem načrtovanju prehrane, ki mora pokriti energijske potrebe nosečnice ter hkrati omogoča normalen in zdrav razvoj ploda. V nadaljevanju je bil predstavljen prispevek o možnih zapletih in obolenjih pri novorojenčku matere s sladkorno boleznijo. Zaradi dobre perinatalne oskrbe nosečnic s sladkorno boleznijo in izboljšane neonatalne oskrbe se je zmanjšala tudi umrljivost in obolevnost novorojenčkov. Novorojenčke mater s sladkorno boleznijo je potrebno intenzivno nadzirati, predvsem pa vzdrževati normoglikemijo. Pomembno in zahtevno nalogo ob tem imajo tudi medicinske sestre, zato so bile predstavljene aktivnosti medicinske sestre oz. babice pri novorojenčkih s prisotnimi različnimi obolenji zaradi prisotne sladkorne bolezni pri materi.

Vsem avtorjem prispevkov iskrena hvala. Udeleženci smo tako pridobili nova in utrdili že pridobljena znanja, obnavljali pa jih bomo s pomočjo zbornika. Naša naloga je, da jih udejanjimo v praksi in na ta način pomagamo v skrbi za zdravje nosečnice, porodnice in novorojenčka.

Danijela Pušnik, dipl. m. s.
vodja ZN Klinike za ginekologijo in perinatologijo

Obvladovanje agresivnih stanj

V mesecu juniju je potekal zaključek drugega dela izobraževanja s področja obvladovanja agresivnih stanj pri pacientih z duševno motnjo. Vodil ga je gospod Branko Gabrovec z referencami s tega področja. Izobraževanja se je udeležilo 35 do 40 udeležencev, skupaj z zdravstvenim timom, potekalo pa je v sklopu tridnevnih delavnic od 15.15 do 16.45 v telovadnici Oddelka za psihiatrijo. Cilj izobraževanja je bil praktično obvladati agresivna stanja pri pacientu z duševno motnjo z namenom preprečevanja poškodb pri pacientu ali zdravstvenem tehniku ob obvladovanju agresivnega stanja. Med izobraževanjem smo se seznanili s praktičnimi primeri, in sicer kako takšna stanja spoznamo in preprečujemo, še preden pride pri pacientu do nenadnega izbruha agresivnega vedenja.

Ključni dejavniki pri obvladovanju takšnih stanj so: primeren pristop, neverbalna komunikacija, očesni kontakt.

Ivanka Videčnik, univ. dipl. org., dipl. m. s.
strokovni vodja ZN Oddelka za psihiatrijo

Revolucionarna naprava za diagnosticiranje celiakije

V Mariboru je konec septembra potekala predstavitev revolucionarne diagnostične naprave, ki bo s pomočjo najnovejših spoznanj s področja nanotehnologije in imunologije omogočala natančno diagnostiko celiakije že samo na podlagi analize kapljice krvi v času obiska pacienta v ambulanti. V mednarodnem projektu CD-MEDICS, ki ga sofinancira Evropska unija (EU), je aktivno sodelovalo več kot 15 partnerjev iz desetih držav EU. Vodja projekta je bila prof. Ciara K. O'Sullivan iz Univerze v Tarragoni v Španiji, Klinika za pediatrijo v sodelovanju z drugimi oddelki UKC Maribor (Oddelek za laboratorijsko diagnostiko, Center za odnose z javnostmi, marketing in informatiko) pa je bila eden od pomembnejših partnerjev v tem projektu. Sodelavci UKC Maribor so bili med drugim zadolženi za posredovanje najnovejših znanj s področja celiakije v mednarodno strokovno in splošno javnost, prav tako pa je Klinika za pediatrijo prvi center na svetu, ki bo ovrednotil uporabnost naprave v klinični praksi. Prve rezultate omenjenih testiranj so širši javnosti predstavili na novinarski konferenci v sejni sobi Klinike za pediatrijo UKC Maribor.

Thanos Demiris (levo) je predstavil delovanje aparata

Predstojnica Katedre za pediatrijo prof. dr. Dušanka Mičetić – Turk, dr. med. je ob tem povedala nekaj besed o celiakiji: »Zelo sem vesela, da danes v Mariboru poteka tako pomemben dogodek. Danes je celiakija ena najbolj pogostih kroničnih bolezni, ki prizadene praktično enega od stotih prebivalcev Evrope. Diagnostika bolezni je v zadnjih tridesetih letih doživela veliko sprememb. V preteklosti nam je predstavljalo dejstvo, da bomo iz kapljice krvi lahko postavili diagnozo, znanstveno fantastiko. Danes postaja realnost z napravo, ki je tukaj pred nami. Evropsko združenje za otroško gas-

Vstavljanje vzorca krvi v aparat za diagnostiko celiakije

troenterologijo je januarja letos objavilo nove kriterije, kjer se je možno izogniti biopsiji. To, kar je bilo za pacienta in pediatra zelo zahtevno in zelo utrudljivo, endoskopske preiskave in odvzemi sluznice tankega črevesja, v prihodnosti verjetno sploh ne bodo potrebne zaradi novih pridobitev. Res smo zelo veseli, da je Evropa spoznala Maribor kot zanesljivega in verodostojnega partnerja.«

v računalniškem oz. informacijskem delu snovanja naprave. Zadolženi smo bili za pregledovanje, ali aparatura daje primerljive rezultate z klasičnimi metodami in ugotavljanje, kako bo ta naprava delovala v kliničnem okolju. Ob tem smo pripravili veliko predavanj in publikacij s področja celiakije. S tem se je pokazalo, da je znanje o celiakiji marsikje izredno slabo. Zato smo

da nam je to dokaj dobro uspelo s pomočjo vseh partnerjev pri tem projektu in zato smo na te uspehe zelo ponosni.«

Na koncu so strokovnjaki predstavili aparat za diagnostiko celiakije, prikazali praktični odvzem kapljice krvi ter delovanje aparata, ki bo spremenil prihodnost diagnosticiranja bolezni celiakije. Napovedali so, da bo aparat za diagnostiko stopil na tržišče v roku

Predstavniki projekta CD-MEDICS na novinarski konferenci

Koordinator projekta CD-MEDICS v UKC Maribor, asist. dr. Jernej Dolinšek, dr. med. je dodal: »Ponosni smo, da smo postali eden izmed partnerjev projekta CD-MEDICS, ki so ga zasnovali v Španiji in koordinirali iz Velike Britanije. Na začetku je bila vloga mariborskega centra predstavitev potreb bolnikov in stroke. Skozi omenjene potrebe se je izoblikoval koncept naprave. Imeli smo zelo pomembno vlogo

skupaj s kolegi iz tujine izoblikovali elektronsko učno orodje za zdravnike na področju celiakije ter vključili smernice za obravnavo otrok in odraslih s celiakijo v 16 tujih jezikih. Zdi se, da so zamude glede diagnostike celiakije še vedno prevelike. Zato je pomembno da razvijamo napravo, ki bo bolnikom omogočala hitro diagnozo, in da ozavestimo predvsem strokovno javnost o pomembnosti te bolezni. Mislim,

dveh let. Vsekakor pa so že sedaj opazili veliko povpraševanje po uporabi nove aparature za diagnosticiranje celiakije. Ob koncu so napovedali tudi napredek, ki ga lahko pričakujemo v prihodnosti, saj bi s pomočjo te aparature lahko odkrivali tudi diagnoze drugih bolezni (rak, sladkorna bolezen, bolezni ščitnice, revmatske bolezni).

Š. P.

Knjige za male bolnike

Društvo srčnih mamic je v začetku julija razveselilo male junake na Kliniki za pediatrijo z izjemno raznoliko pošiljko otroških knjig in slikanic. Društvo sestavljajo štiri mlade mamice, ki delujejo od februarja letos in imajo za seboj že številne uspešne akcije. Namen akcij je opremiti otroške oddelke slovenskih bolnišnic za aktivno preživljanje prostega časa.

»Med najbolj odmevnimi akcijami, ki smo jih že izvedle, je vsekakor zbiranje knjig za male paciente v slovenskih bolnišnicah. Z akcijo zbiranja otroških knjig in slikanic smo želele polepšati bivanje malih sončkov tudi v mariborski bolnišnici«, je ob predaji knjig povedala predsednica društva Nina Berložnik.

Osebje na Kliniki za pediatrijo vsako donacijo sprejme z veliko mero hvaležnosti, saj je poleg dobre zdravstvene oskrbe, zadovoljstvo in počutje malih bolnikov v bolnišnici izjemnega pomena. »Še posebej smo veseli, kadar nam pri ustvarjanju prijetnejšega bivanja naših otrok pomagajo zunanje organizacije, saj so naše zmožnosti precej omejene,« se je mladim mamicam zahvalila predstojnica klinike doc. dr. Nataša Marčun Varda, dr. med.

Š.P.

Hokejski dan na pediatriji

Otroke na Kliniki za pediatrijo so že drugo leto zapored obiskali hokejisti ljubljanskega kluba HDD Telemach Olimpija. Namen obiska je bil predvsem polepšati in popestriti dan otrokom, ki so zaradi bolezni prikrajšani za marsikatero brezskrbno urico igranja, in jim dati motivacijo ter zagon za nove izzive. Otroke sta obiskala dva Olimpijina napadalca, Miha Verlič in Ken Ograjenšek, skupaj z maskoto Hoki - zeleni zmajček. Otrokom sta predstavila svojo hokejsko opremo in opisala, kako poteka dan profesionalnega športnika. Predstojnica klinike, doc. dr. Nataša Marčun Varda, dr. med., se je predstavnikoma hokejskega kluba zahvalila in poudarila pomen takšnih obiskov za promocijo zdravega načina življenja: »To je tudi naša naloga – otroke, ki preveč časa preživijo pred računalnikom, moramo navdušiti, da svojo energijo preusmerijo tudi kam drugam«. Otroci na kliniki so letos prejeli v dar tudi knjige, s katerimi so si popestrili dolge bolnišnične dni.

Hokejista Ken Ograjenšek in Miha Verlič skupaj z maskoto Hoki na obisku pri otrocih na Kliniki za pediatrijo

Š.P.

Veselje v porodnišnici ob prejemu klimatskih naprav

Oddelek za perinatologijo UKC Maribor je ob pomoči humanitarnega društva Inner Wheel kluba (IWC) Maribor letos poleti dobil nove klimatske naprave. Članice humanitarnega društva so pobudo za dobrodelno akcijo prevzele dve leti nazaj, ko so se soočile z razmerami, v katerih mamice in novorojenčki preživljajo vroče poletne dni. V klubu so v letih 2011 in 2012 organizirali dva dobrodelna koncerta, na katerih so zbrali skupaj 5.751,40 EUR za nakup klimatskih naprav. Na obeh koncertih so prostovoljno nastopili mladi pevci, otroški zbor in štirje uveljavljeni glasbeniki.

Osebje porodnišnice se je težko pričakovanega trenutka zelo razveselilo. »Razlog za veselje je uspeh ob pridobitvi klimatskih naprav v 2. nadstropju naše porodnišnice, s katerimi nam je omogočeno reguliranje temperature v teh prostorih. Lani je v naši porodnišnici 2194 žensk rodilo 2255 otrok. V porodnišnici so se poleg ostalih težav srečale še s problemom neznosne vročine, zato je prišlo do pobud za pridobitev finančnih sredstev za nakup klimatskih naprav s strani Inner Wheel kluba Maribor. Ob tej priložnosti se v imenu celotnega kolektiva porodnišnice in mamic zahvaljujem za tako širokosrčno gesto«, je ob veselem dogodku povedal predstojnik Oddelka za perinatologijo, dr. Faris Mujezinović, dr. med.

Članica društva IWC Maribor in hkrati zdravnica v mariborski porodnišnici Lidija Kuder, dr. med., je ob donaciji povedala: »Ideja za to dobrodelno akcijo se je porodila pred dvema letoma, ko sem članicam v klubu potarnala, kako nevzdržne so razmere na našem oddelku v poletnih mesecih. Članice kluba smo se brez omahovanja odločile, da bo naša naslednja dobrodelna akcija klimatizacija porodnišnice v Mariboru«.

»Inner Wheel klub Maribor ima 20 članic, ki so žene, mame ali babice. Naše vodilo je pomagati tistim, ki so pomoči potrebni. V klubu vsako leto organiziramo dobrodelni koncert. Pri tem so nam pomagali umetniki, ki so brezplačno nastopili na dveh dobrodelnih koncertih v minulih dveh letih. Letos klimatske naprave predajamo namenu. Članice Humanitarnega društva Inner Wheel klub Maribor smo vesele in ponosne, da smo s skupnimi močmi uspele izpeljati to akcijo in se najtopleje zahvaljujemo vsem glasbenikom za brezplačne nastope in seveda vsem, ki so z nakupom vstopnic, obiskom koncertov in donacijskimi sredstvi omogočili boljše bivalne in delovne pogoje na Oddelku za perinatologijo UKC Maribor. Zahvaljujemo se tudi posameznikom iz UKC Maribor, ki so si prizadevali, da bi projekt pod sloganom ″Pozdrav življenju!″ čim hitreje izpeljali«, je ob simbolni predaji donacije klimatskih naprav povedala predsednica društva Inner Wheel kluba Maribor, Milenka Šenveter.

Zaposleni na Oddelku za perinatologijo skupaj s predstavnicami IWC Maribor ob prejemu klimatskih naprav

Š.P.

Druga pomoč v naši bolnišnici

Na območju naše bolnišnice se je v sredo, 29. in četrtek, 30. avgusta, odvijal nenavaden projekt Druga pomoč v sodelovanju z UKC Maribor, Evropsko prestolnico kulture (EPK) 2012 in umetniško

Nova podoba čakalnice

skupino KUD Ljud iz Ljubljane. Za dva dni so predstavniki umetniške skupine del bolnišničnega kompleksa preoblekli v novo podobo, katere cilj je bil preseči pogosto nelagodno vzdušje bolnišničnega vsakdana ter ponuditi čakajočim nekaj, kar bi jih prijetno sprostilo in zamotilo, da nekoliko pozabijo na svoje skrbi, bolečino ali bolezen svojih bližnjih.

Projekt Druga pomoč v okviru EPK 2012 je v svoje ospredje postavil "Čakalnico DeLuxe", ki se je nahajala na zelenici pred vhodom v urgenco UKC Maribor. Posebna čakalnica je bila opremljena z udobnimi naslonjači, prijetnim vzdušjem in nepričakovanimi umetniškimi vsebinami. Ustrežljivi in uniformirani kulturni delavci umetniške skupine KUD Ljud so čakajočim ponudili, da čakajo namesto njih, medtem pa se lahko pacienti zamotijo in razbremenijo v Čakalnici DeLuxe. Kirurg Oddelka za nevrokirurgijo, asist. Andrej Bergauer, dr. med., je predstavljal enega izmed zdravnikov, ki so bili v Čakalnici DeLuxe ves čas prisotni in pacientom tudi predali t. i. izvod

Švedska slikarka Anna Ehrlemark pri ustvarjanju nove podobe zračnika

Druge pomoči, ki je potrjeval, da lahko neovirano sodelujejo pri projektu: »Bolnišnica je stičišče usod. Priznam, da smo imeli pomisleke, koliko umetniške vsebine, ki so drugačne od upodabljajočih, lahko sploh vključimo v okolje kot je bolnišnica. Kirurgi smo na urgenci skrbeli, da v tem projektu ne bi prišlo do ogrožanja zdravja ljudi. Naredili smo triažo, kdo se glede na zdravstveno stanje sploh lahko vključi, kdo pa ne.« V čakalnih prostorih Urgentnega centra so na novih knjižnih policah za vse paciente in obiskovalce na voljo tudi knjige, križanke, stripi, družabne igre, eno od čakalnic pa so popestrili z umetninami mariborskih ustvarjalcev. V okviru projekta je švedska slikarka Anna Ehrlemark na zračniku v parku med stavbo ORL in stavbo Klinike za interno medicino ustvarila podobo Sanjskega vrta.

Š.P.

Pacienti so v parku lahko igrali šah

Oddelek za očesne bolezni UKC Maribor prejel najsodobnejši aparat OCT

Oddelek za očesne bolezni UKC Maribor je prejel najsodobnejši aparat, imenovan optični koherentni tomograf (OCT), namenjen diagnozi bolezni mrežnice, predvsem makule. Aparat v vrednosti približno 80.000 EUR je doniralo podjetje Novartis. Osebje Oddelka za očesne bolezni se dobro zaveda situacije v teh kriznih časih, zato so še toliko bolj veseli in hvaležni donatorju za sredstva, s katerimi so pridobili najsodobnejši aparat OCT v Sloveniji.

Od leve proti desni: madžarski strokovnjak Gabor Mark Somfai, predstojnica oddelka Dušica Pahor, predstavnica podjetja Novartis Ivona Dašič, predstavnik podjetja Carl Zeiss Jože Moljk

»Gre za enega najpogostejših vzrokov močne slabovidnosti pri starejših ljudeh. Kot vemo, je vedno več starejše populacije, kar predstavlja najbolj pogost vzrok slabovidnosti v razvitem svetu, kamor spada tudi Slovenija. Zato število teh bolnikov strmo narašča. Diagnostiko omogoča tudi ta najsodobnejši aparat, ki smo ga dobili. Zdravljenje poteka ambulantno. Izvede se kompletna diagnostika, tako da se ugotovi ali je bolezen takšne narave, da je možno zdravljenje. Eden od teh postopkov ugotavljanja bolezni je aparat OCT, ki nam pokaže histologijo očesa oz. kakršnekoli druge spremembe povezane z mrežnico. Aparat mrežnico prikaže barvno v vseh njenih desetih slojih. Ko smo pred leti prvič videli podoben aparat, je bilo to nekaj nepojmljivega. Danes je ta aparat še nadgrajen, saj lahko prikaže mrežnico v tridimenzionalni obliki«, je ob prejemu aparata povedala prof. dr. Dušica Pahor, dr. med., predstojnica Oddelka za očesne bolezni UKC Maribor. V preteklem letu so na oddelku zdravili okrog 700 bolnikov z omenjeno boleznijo, letos pa pričakujejo, da bo številka narasla na 1500. Število bolnikov izredno strmo narašča, saj so v fazi zdravljenja dalj časa (najmanj 2 leti). Trenutno imajo na oddelku v ta namen organizirani dve ambulanti na teden, medtem ko v oktobru načrtujejo delovanje že tretje ambulante.

Po predaji donacije je sledila predstavitev aparata in učna delavnica, ki jo je vodil dr. Gabor Mark Somfai, priznan tuj strokovnjak iz Madžarske za omenjeno diagnozo.

Š.P.

Najsodobnejši aparat OCT za diagnosticiranje bolezni mrežnice

Naši zvesti krvodajalci

Na Centru za transfuzijsko medicino (CTM) UKC Maribor so v četrtek, 19. julija, sprejeli kar dva krvodajalca, ki sta svojo kri darovala že stotič. 136. mesto med stokratniki na CTM je zasedel krvodajalec Dušan Krempl iz Maribora, na 137. mestu pa je mariborčan Bojan Dolšak. Zvesta krvodajalca sta prvič kri darovala leta 1980 na Oddelku za transfuziologijo takratne Splošne bolnišnice Maribor. Večkrat sta se odzvala tudi na nujno povabilo, ko so zaloge krvi na oddelku nenadoma pošle. Na slovesnem odvzemu krvi so se na oddelku obema krvodajalcema najlepše zahvalili za plemenitost in pogum ter jima pripravili topel sprejem.

Dušan Krempl že stotič daroval kri

Dva stokratna krvodajalca pa so v avgustu in septembru sprejeli tudi na priključeni enoti za transfuzijsko dejavnost (ETD) Murska Sobota. Plemenito delo darovanja krvi sta stotič zapored v prostorih ETD Murska Sobota opravila Stanislav Tratnjek in Štefan Denša.

Š.P.

Direktor na obisku Zdravstvenega centra Valjevo v Srbiji

V mesecu juliju se je direktor UKC Maribor, prim. dr. Gregor Pivec, dr. med., odpravil na dvodnevni obisk v Zdravstveni center (ZC) Valjevo v Srbiji. Glavna tema obiska je bil podpis dogovora o strokovnem sodelovanju med UKC Maribor in ZC Valjevo.

Cilj sklenitve sodelovanja med obema zdravstvenima ustanovama je izboljšanje kakovosti zdravstvenih storitev za bolnike z uporabo sodobnih metod diagnostike in zdravljenja neplodnosti ter uvajanje novih postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo. Direktor ZC Valjevo prim. dr. Ilija Tripković, dr. med. si močno prizadeva, da bi novo metodo oploditve z biomedicinsko pomočjo uvedel v sistem zdravljenja ZC Valjevo s pomočjo strokovnjakov iz UKC Maribor. Po podpisu dogovora je prim. dr. Gregor Pivec, dr. med. povedal: »V zadovoljstvo mi je skleniti takšno sodelovanje, saj opažam velike ambicije po strokovnem izpopolnjevanju in razvoju Zdravstvenega centra Valjevo. Zahvaljujem se za zaupanje v naše strokovno delo in usposobljenost naših strokovnjakov na področju oploditve z biomedicinsko pomočjo. Poleg tega smo se pogovarjali o možnostih sodelovanja tudi na drugih področjih, na katerih imamo pri nas že veliko izkušenj in bodo predstavljala možnost razvoja zdravstva v Valjevu in zahodnem delu Srbije«. Po ogledu bolnišnice v Valjevu in seznanitvijo s tamkajšnjim sistemom zdravljenja je direktor UKC Maribor kolegom iz Srbije predstavil delovanje naše ustanove in slovenski zdravstveni sistem.

O Zdravstvenem centru Valjevo

Zdravstveni center Valjevo je sodoben medicinski objekt, ki opravlja storitve za približno 200.000 prebivalcev okrožja Kolubari v zahodni Srbiji. Ustanovljen je bil leta 1867 in je med prvo svetovno vojno postal simbol medicinske predanosti in človeštva. Bolnišnica Valjevo deluje na podlagi vseh sodobnih standardov medicine in je ena od prvih akreditiranih bolnišnic v pilotnem projektu akreditiranja zdravstvenih ustanov v Srbiji. V bolnišnici, ki zagotavlja večino diagnostičnih storitev, je 1292 zaposlenih, od tega 214 zdravnikov. Bolnišnica ima 652 postelj in 35 neonatoloških nastanitev. Spremljanje novih trendov, usposabljanje osebja ter sprejetje novih diagnostičnih, terapevtskih in kirurških metod predstavljajo pogoj za razvoj vseh sodobnih zdravstvenih ustanov, vključno z bolnišnico v Valjevu. Osebje bolnišnice pod sloganom "Zdravje ni vse, ampak brez zdravja je vse nič" gradi in razvija možnost, da bi ohranili zdravje in kakovost življenja za vse prebivalce okrožja Kolubari.

Š.P.

Podpis dogovora o sodelovanju: levo direktor UKC Maribor Gregor Pivec, desno direktor ZC Valjevo Ilija Tripković

Gregor Pivec na ogledu bolnišnice v Valjevu

Naša ortopeda na Olimpijskih igrah v Londonu

Letošnje poletje je v središče pozornosti postavilo Olimpijske igre (OI) 2012 v Londonu, kjer je sodelovalo več kot 10.500 športnikov iz 204 držav vsega sveta. Slovenske barve je v Londonu branilo 65 vrhunskih športnikov v 17 različnih športnih disciplinah. Uspehi, ki so jih dosegali naši športniki, so bili rezultat izjemnega truda in močne volje. Na letošnjih OI sta kot spremljevalna ekipa aktivno sodelovala tudi dva naša strokovnjaka iz Oddelka za ortopedijo. O dogajanju in vtisih sta posebej za Našo bolnišnico pripovedovala dr. Matjaž Vogrin, dr. med., predstojnik Oddelka za ortopedijo in Zmago Krajnc, dr. med.

Zmago Krajnc (levo) in Matjaž Vogrin (desno) na sprejemu pri predsedniku

Za tako veliko prireditev kot so poletne OI je značilen skrbno načrtovan protokol, ki ga je potrebno spoštovati. Na celotnem prizorišču OI (tudi v olimpijski vasi) so morali naši predstavniki ves čas nositi uradna oblačila Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS), na katerih je bilo točno določeno mesto ter velikost napisa reprezentance in opremljevalca opreme. Zmago Krajnc je

Londonski olimpijski utrip

pripovedoval tudi o presenetljivi varnostni kontroli, saj so morali večkrat dnevno prečkati vojaške kontrole z rentgenskimi prehodi, kot jih poznamo na letališčih.

Slovensko ekipo vrhunskih športnikov so v Londonu spremljali številni strokovnjaki z različnih področij. Ob morebitnih poškodbah naših športnikov pa so na pomoč priskočili usposobljeni zdravniki, med katerimi sta bila tudi Matjaž Vogrin in Zmago Krajnc. Kot je povedal Vogrin, je šlo predvsem za lažje poškodbe mišic, zvine, žulje, itd. Vogrin je sodeloval tudi pri ″dopinških″ kontrolah naših športnikov, ki pa so bile vedno negativne.

Matjaž Vogrin je v London odšel prvi teden v avgustu kot uradni zdravnik slovenske olimpijske reprezentance. Slovensko reprezentanco je na celotnih OI sicer pokrivalo pet zdravnikov in šest fizioterapevtov. Medicinska komisija OKS je sprejela pravilnik, ki je določal, da sta bila na prizorišču dogajanja zmeraj dva zdravnika, en ortoped oz. kirurg in en specialist medicine športa oz. internistično usmerjen specialist. V slovenskem delu olimpijske vasi so imeli na voljo improvizirano ambulanto za manjše poškodbe, medtem ko je bila sredi olimpijske vasi na voljo celotna medicinska oskrba za potrebe zahtevnejših poškodb.

O vzdušju na OI je Matjaž Vogrin

Prostori slovenske fizioterapije v olimpijski vasi

pripovedoval takole: »Vzdušje je bilo izjemno, tako znotraj naše ekipe v olimpijski vasi kot tudi v samem Londonu. Največji vtis so name napravili izjemni športni boji ob neverjetnem navijanju navdušenih množic in babilonsko druženje športnikov iz vseh držav sveta. Posebej prijetna so bila skupna slavja po osvojenih slovenskih medaljah«.

Zmago Krajnc je bil le nekaj tednov pred odhodom v London izbran kot vodja jadralne ekipe v Weymuthu, kjer je skrbel za dobro

Utrinek z olimpijskega stadiona, v ozadju olimpijski ogenj

organiziranost in informiranost naših jadralcev. Med bivanjem v olimpijski vasi so se vodje reprezentanc dnevno udeležile enega do dveh informativnih srečanj, na katerih so organizatorji sproti obveščali o spremembah planov tekmovanj, o pravilih obnašanja v olimpijski vasi in na samem prizorišču regat ter o spremembah vremenske napovedi. O dolgoletnem sodelovanju z jadralno ekipo je Zmago Krajnc povedal: »Moje sodelovanje oz. poznavanje naših jadralcev sega že 25 let nazaj, ko sem kot jadralec tekmoval proti dvakratnemu dobitniku medalje na OI Vasiliju Žbogarju. Tako lahko rečem, da jadralce osebno poznam že zelo dolgo. V zadnjih letih pa sem z njimi sodeloval tudi kot zdravnik ortoped in konzultant ob njihovih ortopedskih težavah, na katere so naleteli med svojimi treningi in tekmovanji. V tem pogledu sem dobro seznanjen tudi z njihovimi zdravstvenimi težavami, ki so jih imeli v zadnjih letih. Kot bivši jadralec dobro poznam specifične napore, ki so jim izpostavljeni, zato tudi lažje razumem in sem pripravljen na morebitne zdravstvene težave naših jadralcev«.

Kljub težkim jadralskim razmeram na morju so regato na srečo vsi jadralci končali brez poškodb in drugih zdravstvenih težav. Organizatorji regat so poskrbeli, da se je olimpijsko jadranje prvič odvijalo tik ob obali, kar je spektakel približalo več tisočim gledalcem in tako naredilo velik korak naprej k popularizaciji tega športa.

Zmago Krajnc je o vtisih iz Londona povedal: »Največji vtis name je pustila otvoritev OI, kjer sem bil udeležen kot član slovenske odprave, ki je prikorakala

Klepet z Vasilijem Žbogarjem pred odločilno regato za medalje

na stadion. Srečanje z mnogimi vrhunskimi športniki (Usain Bolt, Kobe Bryant, Novak Đoković in drugi), s katerimi smo si kasneje delili mesta na stadionu, je bilo vsekakor posebno doživetje v zelo sproščenem vzdušju. Nenavadna izkušnja pa je bila tudi pot iz vasi do stadiona, za katero smo v počasni koloni potrebovali skoraj dve uri. Ob poti so nas spremljali glasni navijači, ki so vzklikali in navijali za mimoidoče ter tako pričarali prav posebno športno vzdušje«.

Š.P.

Del jadralske ekipe med otvoritvijo OI

VII. Športne igre slovenskih bolnišnic - Otočec

Že sedmo leto zapored so se športne igre slovenskih bolnišnic odvijale na lep sončen septembrski dan na že znani lokaciji-Otočcu. Organizator iger, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, je tudi letos opravil dobro delo. Za razliko od prejšnjih let, so bile letošnje igre enodnevne, zato je bilo število udeleženih tekmovalcev nekoliko manjše. Kljub tegobam in finančnim težavam, s katerimi se je moral spoprijeti organizator, na igriščih ni manjkalo dobre volje in športnega navdušenja vseh udeležencev.

Tudi v naši ekipi je zapihal svež veter. Dolgoletna vodja naše ekipe Marjeta Gornik – Beba se je z avgustom upokojila in predala vodenje športne sekcije, moji malenkosti, Rebeki Gerlič, ki sem med sodelavci znana po močni volji do športnih dosežkov. Zelo me je razveselilo, da sem dobila priložnost predstaviti našo ekipo in ob razglasitvi osvojenega drugega mesta v imenu vseh dvigniti s trudom zaslužen pokal. Ob tej priložnosti še enkrat čestitam vsem, ki so pripomogli k naši uvrstitvi, in se hkrati zahvaljujem direktorju UKC Maribor, ki nam je kljub težki finančni situaciji omogočil sodelovanje na športnih igrah.

Foto: Domen Grogl

Ekipa UKC Maribor

Vsak tekmovalec je tekmoval v več disciplinah. Rezultati do 6. mesta pa so naslednji:

Badminton – moški :	1. mesto		(Tomaž Krenčnik)
Badminton – ženske:	1. mesto		(Barbara Borko)
Badminton – ženske:	3. mesto		(Marija Pinter)
Lokostrelstvo – moški:	1. mesto		(Mirko Majhenič)
Pikado – moški:	5. mesto		(Matjaž Flašker)
Tenis – moški:	2. mesto		(Tomaž Friedrich)
Tenis – ženske:	6. mesto		(Zala Ferk)
Namizni tenis – ženske:	5. mesto		(Rebeka Gerlič)
Golf – moški:	2. mesto		(Milan Soršak)
	3. mesto		(Mirko Majhenič)
Odbojka – ženske:	1. mesto	2. mesto	
Odbojka – moški:	1. mesto	2. mesto	
Košarka – moški:	6. mesto		
Nogomet :	6. mesto		

Za konec pa še misel: »***Ni važno zmagati, važno je sodelovati.***«

Vtisi:

Oliver Kocbek, kapetan moške odbojkarske ekipe in kapetan nogometne ekipe: “Na športnih igrah je bilo odlično vzdušje. V nogometu se poprej še nismo nikoli pomerili. Po srčni in borbeni igri smo žal izgubili z 2:1 v četrtfinalu, v odbojki pa smo po odlični igri vseh v ekipi zmagali v finalu in tako ponovili lanski uspeh. Zahvala gre tudi Rebeki za ves trud in dobro organizacijo ter vsem športnikom za odlične nastope.”

Barbara Borko, kapetanka ženske odbojkarske ekipe: ”Vsako leto se posebej veselim bolnišničnih iger, saj to pomeni veselo druženje že od jutranjih ur na avtobusu, kasneje na samem igrišču in tudi na večernem zaključku. Letos smo za šest točk zgrešili prvo mesto in pokal, ki smo ga do zdaj osvojili samo enkrat v sedmih letih. A nič zato, važno je sodelovati. Mogoče pa nam le uspe naslednjo leto.”

Rebeka Gerlič, univ. dipl. ekon.
predsednica Komisije za šport in rekreacijo

Sodelavci IFRM novim obzorjem naproti

Z letom 2012 nas je na Inštitutu za fizikalno in rehabilitacijsko medicino (IFRM) doletel plaz sprememb, ki ga je v končni fazi statistično suhoparno zaokrožil podatek, da je odšlo skoraj 11 % vseh zaposlenih. Zob časa, gospodarska kriza, ZUJF in še kopica subjektivnih odločitev so botrovali dejstvu, da smo se v obdobju od januarja do julija poslovili kar od sedmih sodelavcev. Upokojili so se: prof. dr. Zmago Turk, dr. med. (predstojnik od 1985 do 2009), prim. Jože Barovič, dr. med. (v naši bolnišnici zaposlen od leta 1985), Jelka Žamut, med. sestra (od leta 1985), Lidija Savić fizioterapevtka (10 let delovne dobe v našem kolektivu) in Mihaela Purgaj, bolničarka (v bolnišnici zaposlena od leta 1974). Na drugo delovno mesto sta odšla še dva fizioterapevta: Robert Šarman (16 let delovne dobe v UKC Maribor) in Tomaž Žigon (prav tako 16 let).

Slavnostni govor predstojnice IFRM, prim. doc. dr. Brede Jesenšek Papež, dr. med.

Bolj kot suhoparna statistika pa nas je preplavil val različnih čustev ob prelomnih dogodkih v življenju naših odhajajočih sodelavcev. Ob odhodnicah smo kljub slavnostnemu vzdušju in razpoloženju, kritično ugotavljali, da slavimo nekaj, kar ni samo vzneseno in rožnato. Šlo je za dogodek, ki se je osebno neposredno dotaknil odhajajočih in posredno vseh ostalih na IFRM. V vsej zgodovini oddelka se ni še nikoli dogodilo, da bi naenkrat odšlo toliko sodelavcev. Toda dejstva so bila neizpodbitna, za nekatere tudi trpka. Sanje nekaterih (bodisi težko pričakovane ali vesele, bodisi moreče ali nezaželene) so dosegle svojo odločilno uresničitev. Poti nazaj ni več. Pred nami, kot kolektivom, kakor tudi odhajajočimi sodelavci, je le pot naprej – pot do novih obzorij, pot vključevanja v nove navade, okoliščine in okolja, pot v uganko, ki jo poznamo pod imenom prihodnost.

Ob slovesu sem kot aktualna predstojnica IFRM zaželela, naj bo prihodnost svetla za vse; tiste,

prim. prof. dr. Zmago Turk, dr. med.

prim. Jože Barovič, dr. med.

Jelka Žamut, medicinska sestra

Lidija Savić, dipl. fiziot.

ki so odšli in nas, ki smo ostali. Za kratek hip sem se v vznesenih trenutkih govora želela ustaviti ob filozofskem vprašanju minljivosti in podeliti z navzočimi dilemo pojma odhajati in ostajati. Kdo pravzaprav odhaja in kdo ostaja? Ali tisti, ki odhaja v pokoj oz. na drugo delovno mesto res odhaja? Ali gledano z druge strani, ostaja zvest zatečenemu stanju in samemu sebi? In ali se mi, ki navidezno ostajamo, z odhodom dolgoletnih sodelavcev pravzaprav ne podajamo na pot novih izzivov in preizkušenj? Ali z vidika univerzuma celo ne romamo vsi (z Goethejem) naključno zbrani sopotniki v danem trenutku minljivosti na poti v neminljivost?

Vendar se nisem ustavljala, saj ni bil ne pravi čas ne trenutek. Preveč je bilo različnih vzgibov srca, želja, pričakovanj, veselja in tudi pelina. V dobrem razpoloženju smo se ob pomoči izbrane glasbe in programa, poslovili in se s šopkom lepih želja in dobrih spominov pospremili novim obzorjem naproti.

Srečno, sodelavci, na novi poti!

prim. doc. dr. Breda Jesenšek Papež, dr. med., predstojnica IFRM

Mihaela Purgaj, bolničarka

Tomaž Žigon, dipl. fiziot.

Robert Šarman, viš. fiziot.

Slavljenci v razpoloženem ritmu.

Zahvala oddelku za revmatologijo

Spoštovane medicinske sestre (ženskega in moškega spola)! Ob želenem odhodu domov se vam vsem iskreno zahvaljujem za izkazano prijaznost, vljudnost, požrtvovalnost in potrpljenje. Ohranite še naprej te lepe lastnosti v prid bolnikom in tudi v lastno zadovoljstvo.

Srečno in dobro se imejte!

Tonček F.

Zahvala

Zahvala vsem, ki ste pospremili prim. mag. Janeza Kokalja, dr. med. na pokopališču Poljane nad Škofjo Loko na njegovi zadnji poti in vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ter ga ohranili v svojem spominu.

Žena Marija Kokalj, hči prof. dr. Nadja Kokalj Vokač in družina

Zahvala ekipi za prevoz bolnikov

Sem pacientka z boleznijo, ki zahteva dolgotrajno zdravljenje. Ležala sem na različnih oddelkih. Vozili so me na razne preiskave. Zavedala sem se, da to delo opravlja ekipa za spremstvo bolnikov. To so ljudje širokega srca. Njihova prijaznost nima meja. Kultura je na višku in ostalo osebje se lahko skrije pred to čudovito ekipo, brez katere bi bilo zdravljenje v UKC nevzdržno. Vredni so vse pozornosti in njihovi nadrejeni bi jih lahko nosili po rokah, ne pa da jih zapostavljajo in zaničujejo. Bravo ekipa za spremstvo bolnikov – le pogumno naprej!

Hvaležna pacientka

Zahvala zdravstvenemu osebju porodnišnice

V vročih poletnih dneh sem rodila sina Marka. Ob tej priložnosti bi se zahvalila za izkazano prijaznost, strokovnost in srčnost zdravstvenim sodelavcem, ki so me spremljali v času nosečnosti in mojega bivanja v porodnišnici:

- za spremljanje nosečnosti ginekologinji asist. dr. Maji Pakiž, dr. med.,
- za strokoven in prijazen pristop pri UZ pregledih doc. dr. Farisu Mujezinoviću, dr. med., asist. prim. mag. Kseniji Ogrizek Pelkič, dr. med. in asist. Andreji Tekavc Golob, dr. med.,
- v porodni sobi zdravnici Snezhani Vidanov, dr. med. ter babici Zdenki Kamničar z ekipo,
- za EA zdravnici Matejki Barbari Pogorevc, dr. med.,
- ter za prijazen pristop in pomoč pri negi novorojenčka na porodnem oddelku medicinskim sestram Aleški Ajdišek, Violeti Osmanaj in Moniki Strlič - Tučič.

Kot uporabnik zdravstvenih storitev potrebuješ strokovnost, prijaznost, dostopnost in srčnost zdravstvenega osebja, kar so imenovani izkazali, saj “Kdor dela s srcem, nima tekmecev.”

Simona Videnšek

Zahvala oddelku za revmatologijo

Gospod primarij, nikoli ne bom pozabil, kako ste po potrditvi suma na pljučno embolijo, prišli k meni v sobo, se sklonili nadme in polglasno rekli: »Gospod Pulko, žal nimava veliko sreče.« V dvojini! Tedaj se nisem počutil le kot Vaš bolnik, ampak tudi kot Vaš varovanec. In slabe novice se nisem niti prestrašil, zavedel sem se, da sem v dobrih rokah, zaupal sem Vam. Neskončno sem Vam hvaležen za Vašo veliko prizadevnost in za Vaš osebno občuten odnos do mene. Hvala Vam!
Velika hvala vašemu celotnemu čudovitemu medicinskemu osebju, ki ga odlikuje skrbnost, odgovornost, natančnost, prijaznost, lep, občutljiv odnos do bolnika!Ostalo mi bo v lepem spominu.
Medtem, ko sem bil pri vas, je vaša ustanova prejela mednarodni certifikat kakovosti. Čestitam! Glede na to, kako sem doživljal bivanje na vašem oddelku, si ga resnično zaslužite.
Gospod primarij, pošiljam Vam lepe pozdrave, prav tako celotni vaši medicinski ekipi.

Ptuj, 7. september 2012

Ladislav Pulko

Zahvala oddelku za pljučne bolezni

Celotnemu medicinskemu osebju Oddelka za pljučne bolezni na Slivniškem Pohorju bi se zahvalila za skrb in predvsem prijaznost ob mojem tamkajšnjem zdravljenju. Še enkrat najlepša hvala.

Lep pozdrav, Jurše Antonija

Zahvala radiološkemu oddelku

Pozdravljeni!

Oče je imel približno teden dni nazaj CT preiskavo na Radiološkem oddelku. Naročen je bil ob 8.15 in kmalu za tem sva ga z mamo (oče je na invalidskem vozičku) zapeljala v sobo, kjer se opravlja preiskava. Ker je težje pokreten, mu je bilo treba nuditi pomoč pri sezuvanju, premeščanju z vozička na podlago aparata, po končani preiskavi pa spet obratno. Pri teh opravilih je sodelovala Jana Hohler, ki je ves čas zelo prijazno pomagala pri sezuvanju, nameščanju na podlago, nameščanju v pravi položaj, kot da bi šlo za njenega očeta. Očeta je spodbujala z zelo prijaznimi besedami in kretnjami, v njenih gestah je bila ena sama prijaznost. Takšna prijaznost je v zdravstvenih ustanovah dandanes redka. Seveda pa ne želim podcenjevati drugih prijaznih delavcev v vaši stroki. Jasno mi je, da študente poučujete o stroki, ampak da jih učite tudi prijaznosti, to je seveda odvisno od vsakega posameznika in prepričan sem, da bo gospodična Hohler tako držo do pacientov obdržala tudi v svojem delovnem veku!

Gospodična Hohler, iskrena hvala!

Družina Mitić, Maribor

Zahvala porodnišnici

Spoštovani,

28. junija 2012 ob 8.13 je na svet prijokala Olivija Nedog Borin. Velikanska pohvala in srčna zahvala gre celotni porodni ekipi, predvsem jutranji izmeni z dr. Pelkičevo, ki je porod tudi končala.
Z globokim spoštovanjem do njihovega dela se jim iz srca zahvaljujem za bodrenje, vso izkazano potrpljenje, veselje in obilico pozitivne energije, s katero so me spodbujali in mi omogočili, da je najlepša in najtežja življenjska izkušnja postala še lepša in zaradi njihove (strokovne in človeške) navzočnosti ter pomoči veliko lažja. Zahvaljujem se izjemnim babicam, dr. Pelkičevi in sestram na porodnem oddelku, ki so z vso srčnostjo in neusahljivo energijo pomagale na svet naši prvorojenki.
Zahvalila bi se tudi sestri Vesni, ki naju je z Olivijo po porodu s strokovno pomočjo, posluhom za težave in s prijaznimi spodbudnimi besedami razumevajoče spremljala v najinih prvih skupnih nočeh.

Z vsem spoštovanjem in hvaležnostjo,

Maja Borin

Zahvala

Pozdravljeni,

odločila sem se napisati svoje mnenje o ustreznosti zdravljenja svojega 5-letnega sina, ki je pred kratkim bil operiran zaradi kile in hidrokele. Zdravnik, ki je otroka sprejel (dr. Silvo Lipovšek), je definitivno eden najboljših zdravnikov, kar sem jih srečala. Velikokrat ljudje zanemarijo zdravnikovo strokovnost in govorijo le o odnosu, ki ga je imel do njih. Potrjujem, da je tudi meni ta odnos veliko pomenil. Predvsem zato, ker je takoj vzpostavil odnos z otrokom. Vesela sem, da zdravnik za mojega sina ni več sinonim »za vse slabo«. Resnično vam polagam na srce, da poskusite čim več zdravnikov ozavestiti, da pacientom, še posebej otrokom, veliko pomeni občutek, da bo za njih poskrbljeno po najboljših močeh. Prepričana sem, da v UKC Maribor dela veliko zdravnikov, ki imajo dober odnos do pacienta. Obžalujem, da njihovo strokovnost postavljam na drugo mesto, vendar mi žal ne pomaga obravnava pri »dr. najboljšem«, če je le-ta aroganten in se z njim ni mogoče pogovoriti.
Iskreno si želim, da bi moja družina čim manj potrebovala zdravniško pomoč, vendar, ko jo bo, bi si vsekakor želela takšne obravnave, kot smo jo imeli pri dr. Silvu Lipovšku.

S prijaznimi pozdravi, Naila Sinanović

Osebju zdravstvene nege

Dragi prijatelji,

zahvaljujem se vam za vso pomoč in podporo, ki ste jo nudili mojemu možu v tem času.
Na pot domov tako odnašava slovenske »spominke«, zato nam boste za vedno ostali v spominu.

Bodite blagoslovljeni!

Maurice Vincent, žena gospoda Alana Vincenta, ki je ležal na Oddelku za travmatologijo

Majda Sedonja, dr. med., specialistka nevropsihiatrije

V spomin

Vse poti se nekje nekoč iztečejo. Iztekla se je tudi življenjska pot spoštovane, drage kolegice in sodelavke, Majde Sedonja, dr. med., upokojene zdravnice Oddelka za nevrološke bolezni UKC Maribor. Vse svoje humano poslanstvo oziroma poklicno delo je posvetila nevrološkemu bolniku. Oddelku za nevrološke bolezni je ostala zvesta od prvega do poslednjega delovnega dne. Bila je eden izmed pomembnih članov ekipe tedanjega časa, ki je z vso predanostjo gradila lepši jutrii za nevrološkega bolnika. Iz nekoč materialno skromnega oddelka je po letih velikega truda in prizadevanj nastal sodoben nevrološki oddelek, na katerega je bila pokojna Majda tako ponosna!

Majda Sedonja, dr. med., se je rodila 1944 v Murski Soboti. Po končanem šolanju v rodnem kraju se je odločila za študij medicine – smisel svojega življenja je videla v pomoči in razdajanju sočloveku, še zlasti bolnemu. Na Medicinski fakulteti v Zagrebu je diplomirala decembra 1970. Prelepi so spomini na skupna leta študija v Zagrebu. Tu sem prvič spoznal nadvse prijetno, dobrosrčno, odkrito in izvrstno kolegico – Muco iz Prekmurja, kakor so jo radi imenovali kolegi. Po diplomi 1971 se je za vedno zapisala nevrološkemu oddelku, 1972 je opravila strokovni izpit, 1976 pa specialistični izpit iz nevropsihiatrije.

Že kot mlada zdravnica specializantka se je posvetila nevrološki stroki. Kazala je tankočutni odnos tako do bolnikov kakor do sodelavcev. Po opravljenem specialističnem izpitu je le še dograjevala svoje veliko znanje s področja nevrologije. Zvesto je sledila vsem strokovnim in znanstvenim novostim ter jih poskušala prenesti v domačo medicino. Zadnja leta se je posvečala predvsem elektroencefalografiji, uvedla je preiskavo akustičnih potencialov možganskega debla, najraje pa se je posvečala bolnikom z epilepsijo. Veljala je za zdravnico z izrednimi kliničnimi izkušnjami, poleg tega pa jo je krasil izreden odnos do bolnika, ki ji ni nikoli pomenil le zgolj številke, marveč bitje, ki ga je dojemala v njegovi celoti, ga spoštovala in mu poskušala pomagati. Znala je dojeti smisel življenja, da nobena filozofija zadovoljstva, nobena čutnost, niti položaj ali moč, niti materialni uspeh ne morejo dati takega notranjega zadovoljstva, kot ga daje občutek, da ima tvoje življenje smisel. In Majdino življenje je imelo globok smisel! Nikoli ne bomo pozabili njenega vedrega smeha, spodbudnih besed, ko se nam je kaj zdelo tako daleč ali nedosegljivo: „E, deca moja, pak se ne bomo kar tak predali!“ Čeprav verjetno nevede, je ves čas sledila veliki misli Alberta Schweitzerja: „Ko bomo odšli, bodo pomembni samo sledovi ljubezni, ki jih bomo pustili za seboj!“ Majda je zapustila za seboj globoke, neizbrisne sledi!

Srečni smo bili, ko smo po Majdini upokojitvi 1999 videli, kako vso svojo ljubezen posveča svojim najdražjim, še zlasti najmlajšima družinskima članicama. Vest o hudi bolezni nas je zelo potrla, toda Majda je bila zopet tista, ki nam je vlivala upanje, vztrajnost in pogum. Bila je izredna borka proti zahrbtni bolezni, proti kateri se je borila z neverjetno energijo, voljo in pogumom, kar zmorejo le redki! Tudi ko je stopila na zadnji del svoje poti, je v svojem trpljenju ostala spokojna, umirjena, dostojanstvena, skromna in potrpežljiva vse do kraja. Majda, zelo te bomo pogrešali, vendar naj slehernikrat bolečino premaga misel na dobrega, plemenitega človeka – misel nate!

Naj se poslovim od Tebe, draga Muca, z zadnjo kitico Angela varuha Toneta Pavčka: „Angel varuh svojega varovanca spremlja, če ta želi to ali noče, in ko z njim prek zadnjega klanca pride, na grobu njegovem joče“.

prim. prof. dr. Erih Tetičkovič, dr. med
spec. nevrologije

Prim. mag. Janez Kokalj, dr. med.

V spomin

Pretreseni smo ob spoznanju, da je zahrbtna bolezen tako neusmiljeno poslala na zadnje potovanje našega učitelja, vodjo, vizionarja in velikega kirurga primarija magistra Janeza Kokalja. Brez velikih besed se je nepričakovano poslovil od svojih najdražjih in nas, ki smo ga poznali in v njem poleg njegove strokovnosti videli tudi veliko srce. Smisel življenja je za njegove najdražje in za nas, sodelavce, v tem poletju dobil neko novo, kruto dimenzijo.

Ko v mislih raztreseno begamo nazaj v preteklost, grebemo po spominih in sestavljamo drobce skupaj prehojenih poti, ob tem pa vse manj razumemo smisel našega bivanja. Usoda vsakega po svoje premetava, nam sodi, odmerja čas ter nas pušča brez odgovorov na nešteta vprašanja. V resnici smo lahko le nemi opazovalci na odru, četudi vseskozi skušamo po svoje usmerjati kolo življenja vse do njegovega konca. In kje je konec? To večno vprašanje si globoko v sebi zastavljamo tudi danes, ko se poslavljamo od našega primarija.

Njegov pogled na svet se je vselej spogledoval s kruto realnostjo in ni nikoli dopuščal pretirane sentimentalnosti. Za krinko trdnosti pa se je skrivala velikanska človeška dobrota. Takega smo poznali sodelavci, pa tudi bolniki.

Biti mlad kirurg ob primariju Kokalju je bil privilegij. Številni nasveti, pomoč v stiski ter dobronamerne kritike, hkrati pa tudi prepotrebna strogost, velika skrb za bolnike, in v naslednjem trenutku že sproščen pogovor o strokovnih ali vsakodnevnih zadevah so nas vodile k uresničevanju velikih želja. Vsi, ki smo kadar koli potrkali na vrata njegove pisarne vemo, kako očetovsko in preprosto je znal v nekaj besedah ovreči vse mračne misli te naše, velikokrat, krute medicine.

Skozi življenje so ga vodile preprosta narava, velika dobrota in edinstvena filozofija, ki so jo razumeli le njemu najbližji in tisti, ki jih je naskrivaj spuščal v svojo bližino.

Prim. mag. Janez Kokalj se je rodil 24. marca 1927 v Poljanah pri Škofji Loki. Medicinsko fakulteto je končal 5. 4. 1952. V tedanji Splošni bolnišnici Maribor se je zaposlil 1. 8. 1960. Specialistični izpit iz splošne kirurgije je opravil 23. 9. 1961. S prihodom prim. mag. Janeza Kokalja leta 1961 je Odsek za torakalno kirurgijo pridobil nov delovni zagon. Po imenovanju prim. Janka Držečnika za predstojnika kirurgije je vodstvo torakalnega oddelka leta 1967 prevzel prim. Janez Kokalj. Predstojnik oddelka je bil do leta 1993, ko ga je nadomestil prim. Antonič. 29. 6. 1978 je zagovarjal magistrsko nalogo „Javnozdravstveni vidik diagnostičnih metod pri bolnikih z obolenji pljučnega hilusa in mediastinuma“. Kot vodja in koordinator dejavnosti v Splošni bolnišnici Maribor je opravil nadvse pomembno delo med slovensko osamosvojitveno vojno leta 1991. 1. 4. 1992 je bil razporejen na delovno mesto v. d. strokovnega vodje kirurških oddelkov, leta 1993 pa je bil imenovan za strokovnega vodjo kirurških oddelkov. Upokojil se je 6. 5. 1997.

Z izkušnjami, ki si jih je pridobil med večletnim delom v nemškem Neumünstru, je izpopolnil in izboljšal operacijsko tehniko pri mnogih torakalnih in tudi abdominalnih operacijah. Med pomembne novosti sodita predvsem tehnika kirurškega pristopa skozi levo torakotomijo pri visoko ležečih tumorjih požiralnika s pred aorto ležečo želodčno anastomozo in diagnostična metoda parasternalne mediastinoskopije za odstranjevanje bezgavk pljučnega hilusa. Leta 1972 sta skupaj s pokojnim dr. Klančnikom vstavila prvi srčni spodbujevalnik v mariborski bolnišnici in nakazala pot kasnejšemu tesnemu sodelovanju kirurgov in internistov na področju elektrostimulacije srca.

Pred meseci smo v Mariboru praznovali štiridesetletnico vstavitev srčnih spodbujevalnikov. Med povabljenci in nagrajenci za življenjsko delo je bil prim. Janez Kokalj. Iskreno se je veselil ponovnega srečanja, zanimalo ga je delo na Oddelku za torakalno kirurgijo, po podelitvi priznanja pa smo skupaj obujali spomine na prehojeno strokovno pot. Ob slovesu sem ga povabil na svečanost ob šestdesetletnici Oddelka za torakalno kirurgijo, ki bo leta 2014. V njegovem značilnem slogu je zamahnil z roko in mi odgovoril, da resnično pretiravam. Žal je bilo to najino poslednje srečanje.

Primarij Kokalj, počivajte v miru v objemu mogočnih gora vam tako drage Gorenjske.

Vsem sorodnikom izrekam v imenu bivših sodelavk in sodelavcev globoko sožalje.

prof. dr. Anton Crnjac, dr. med.,
predstojnik Oddelka za torakalno kirurgijo

Biserka Jelatancev, dr. med.

V spomin

Po težki bolezni se je od nas poslovila dolgoletna sodelavka Biserka Jelatancev, dr. med., specialistka transfuzijske medicine. Življenje je posvetila pomoči drugim, nas pa je z besedo in z vzgledom učila spoštovanja in hvaležnosti do krvodajalcev ter neizmerne predanosti in skrbi za bolnike.

Rodila se je 4. 12. 1943 v Jastrebarskem na Hrvaškem. Osnovno šolo je končala v rojstnem kraju, kjer je povezana z naravo preživljala otroštvo. Šolanje je nadaljevala na gimnaziji v Karlovcu, ki jo je končala leta 1962. Za svojo življenjsko pot je izbrala medicino. Študirala je na Medicinski fakulteti v Zagrebu, kjer je diplomirala leta 1968.

Po opravljenem stažu jo je delo pripeljalo v Slovenijo. Marca 1970 se je zaposlila v Splošni ambulanti Zdravstvenega doma Ruše.

Zdravnikom Splošne bolnišnice Maribor se je pridružila decembra 1972. Šest let kasneje, 31.1.1978, je postala specialistka transfuziologije. Z vso vnemo in znanjem je delovala na področju krvodajalstva, v pridobivanju novih in ohranjanju rednih krvodajalcev. Cenila in spoštovala je njihovo pripravljenost reševati življenje neznanemu prejemniku njihovega daru, ter je bila vedno pripravljena pomagati krvodajalcem, kadar so le-ti potrebovali našo pomoč. S sodelavko in prijateljico dr. Vero Urlep Šalinović, dr. med. je orala ledino na področju hemostaziološke dejavnosti. Delovala je v laboratorijskem prepoznavanju in nadzoru zdravljenja motenj strjevanja krvi, kot tudi na področju tromboprofilakse, predvsem pri kirurških in ginekoloških posegih. Sodelovala je v raziskovalnih projektih SB Maribor in pri organizaciji strokovnih srečanj. Je tudi avtorica številnih zdravstvenih prispevkov.

S svojim znanjem in strokovnostjo je veliko pripomogla k izboljšanju zdravljenja s krvjo, zlasti s prepletanjem njenega širokega znanja s področja hemostaze. Zaradi bolezni je leta 2000 odšla v prezgodnji pokoj, a se tudi po tem ni vdala bolezni in še naprej sodelovala pri delu v antikoagulantni ambulanti, kljub bolečinam in velikemu naporu.

Bila je velik strokovnjak na njej ljubem področju medicine, svoje znanje je prenašala tudi na mlade rodove. Rada je pomagala vsem, ne glede na delovni čas, pa čeprav so jo doma čakali njeni najdražji - mož in trije otroci.

S svojo pozitivno energijo je vplivala na nas, sodelavce. Bila je čudovit in zanesljiv prijatelj v lepih in težkih trenutkih. Jutranje sestanke nam je popestrila s pripovedmi z njenih potepanj po planinah, ki jih je imela tako rada in kar zadišalo nam je cvetje, o katerem je pripovedovala. Razveseljevale so jo številne stvari, predvsem pa njena družina, kjer je črpala svojo neizmerno energijo, ki smo jo vsi občudovali.

Njen spodbuden nasmeh, energija, pogum in optimizem nam bodo ostali v trajnem spominu.

V imenu kolektiva CTM
Bojana Bizjak, dr. med., Lidija Lokar, dr. med.

Dr. Boris Kristan (1901-1991) 110 let od rojstva in 20 let od smrti organizatorja zobozdravstva v Mariboru

Boris Kristan se je rodil 12. 3. 1901 v Ormožu okrožnemu zdravniku dr. Oroslavu Kristanu in materi Klotildi, rojeni Uršič, kot četrti od osmih otrok. Ljudsko šolo je od leta 1906 do 1912 obiskoval

Dr. Boris Kristan leta 1961

v Hardeku pri Ormožu, kamor so svoje otroke pošiljali zavedni Slovenci. Radovednega dečka je očetov prijatelj učitelj sprejel v šolo, ko je dopolnil pet let. Prvi razred gimnazije je obiskoval na Ptuju, kamor se je vozil z vlakom. Srečno družinsko življenje je prekinila očetova smrt. Dr. Oroslav Kristan je leta 1912 zbolel za tuberkulozo in 29. 9. 1912 umrl v Ormožu. Pred smrtjo je poklical sina Borisa in ga prosil, naj pomaga mami pri skrbi za družino. Prezgodnja smrt očeta ga je močno prizadela in enajstletni Boris se je odločil, da bo postal zdravnik.

Po očetovi smrti leta 1913 se je mama s štirimi otroki preselila v Maribor, kjer je Boris obiskoval gimnazijo. S sošolci se je dobro razumel, spremljal njihove življenjske poti in se z njimi srečeval do konca življenja. Ob zrelostnem izpitu leta 1920 je bilo v razredu 46 dijakov. Med njimi so bili inženir Jože Hermanko, zdravniki Bogomil Peče, Ciril Porekar, Franjo Radšel, Slavko Vrbnjak, profesorja Josip Karbain Vladimir Kralj, akademik Anton Slodnjak, bogoslovec kanonik Vekoslav Osterc in sošolka Berta Leskovar poročena Zeilhofer. Gimnazijski profesor naravoslovja, dr. Leopold Poljanec, je odličnjaku šestošolcu Borisu leta 1918 zaupal urejanje Ljudske knjižnice v Narodnem domu. Knjige je razvrstil v več skupin, jih signiral in ročno napisal prvi katalog. Med urejevalce knjižnice je Boris pritegnil tudi druge dijake, predvsem brata Rudolfa in Leona Kaca. 7. julija 1920 je z odliko opravil zrelostni izpit na Kraljevi državni (klasični) gimnaziji v Mariboru.

Jeseni 1920 je pričel študirati na Medicinski fakulteti v Ljubljani in 30. 9. 1922 z odličnim uspehom končal prvi rigoroz. V času študija je prof. dr. Alfredu Šerku pomagal pri urejanju skript. Profesor ga je kot odličnega študenta povabil, da se po končanem študiju zaposli na fakulteti, vendar se je odločil za delo s pacienti v praksi. Ker je bilo prva leta po ustanovitvi Medicinske fakultete v Ljubljani mogoče opravljati samo prvi rigoroz (dva letnika študija), je moral tako kot drugi slovenski študenti nadaljevati študij na eni izmed bližnjih univerz. Odločil se je, da bo drugi in tretji rigoroz opravil na Dunaju in v Gradcu. Ker se je zavedal, kako težko in požrtvovalno njegova mama preživlja družino, si je zadal cilj, da bo študij medicine končal do svojega 25. rojstnega dneva, kar mu je tudi uspelo. Na Univerzi v Gradcu je bil 13. 3. 1926 promoviran za doktorja vsega zdravstva. Na Medicinski fakulteti v Ljubljani je 27. 3. 1926 prejel nostrifikacijsko listino.

Obvezno vojaško službo je opravljal od aprila 1926 do janu-

Maturanti Kraljeve državne (klasične) gimnazije v Mariboru julija 1920

arja 1927 v Divizijski vojni bolnici v Ljubljani, pretežno na kirurškem oddelku. Z njim je bil takrat tudi dr. Slavko Grum. Ko je odslužil vojaški rok v Ljubljani, od januarja 1927 do aprila 1927 je nadaljeval zdravniški pripravniški staž v Bolnišnici Maribor in 1. aprila 1927 je dobil pravico opravljanja zdravniške prakse. Po nasvetu starejših kolegov se je odločil za službo mornariškega zdravnika in bil 28. 6. 1927 imenovan za sanitetnega poročnika fregate v Boki Kotorski. Ker obljubljene specializacije iz otorinolaringologije ni dobil, je konec septembra 1927 prekinil sanitetno službo v Jugoslovanski vojni mornarici. Odločil se je, da v študijskem letu 1927/1928 prične s specializacijo zobnih in ustnih bolezni na Univerzi na Dunaju, saj je bilo to področje, tako kot otorinolaringologija, povezano z boleznimi v predelu glave, ki so ga že med študijem splošne medicine najbolj zanimale. Specializacijo je uspešno končal julija 1928. 29. 10. 1928 je od Ministrstva narodnog zdravlja v Beogradu dobil naziv specialista za zobne in ustne bolezni.

Poklic specialista za zobne in ustne bolezni je najprej opravljal v ordinaciji dr. Frana Stamola na Trgu revolucije (takrat imenovanem Trg kralja Petra) v Mariboru, od leta 1928 do 30. 6. 1931. To je bila prva zasebna zobna ordinacija v Mariboru, ki je množično sprejemala varovance dveh največjih bolniških blagajn: železniške in splošne bolniške socialnega zavarovanja. Število bolnikov je stalno naraščalo, tako da sta odpovedala pogodbo socialnega zavarovanja, ki si je v Sodni ulici uredilo prvo javno zobno ambulanto. Leta 1929 se je poročil s Heleno (rojeno Wastl), ki jo je spoznal med študijem medicine na Dunaju. Leta 1934 se jima je rodil sin Peter in leta 1937 hčerka Silvija. Ko je pričel opravljati zdravniško službo v Mariboru, je leta 1929 postal član Zdravniškega društva in njegov tajnik. Takrat je imelo Zdravniško društvo sestanke v posebni sobi hotela Orel na Grajskem trgu. Železniška bolniška blagajna je po treh letih skupne ordinacije z dvema zdravnikoma zahtevala od dr. Borisa Kristana ločeno lastno zobno ordinacijo, ki jo je leta 1931 uredil v najetem stanovanju v Ul. kneza Koclja 18 (takrat Tattenbachova ulica) in zanjo plačeval visoko najemnino. Zato se je odločil za zidavo hiše in se leta 1934 s svojo družino, mamo in bratoma preselil v Ul. kneza Koclja 7, kjer si je uredil novo ordinacijo.

1. 2. 1941 je bil mobiliziran v saniteto Jugoslovanske vojne mornarice, kjer je ostal do 7. 4. 1941. Julija 1941 so ga okupatorji z družino odpeljali v Meljsko vojašnico. Žena Helena je bila takrat že zelo bolna. Ko je Viktorija Kokal (zobna tehnica) naslednjega dne v prišla službo in našla zapečatena vrata v ordinacijo ter stanovanje, se je odločila, da o tem, kar se je zgodilo, obvesti sorodnike v Avstriji, ki so nato posredovali. Družino Kristan z bolno ženo in malimi otroki so izpustili. Za tem je delal v zasebni zobni ordinaciji, ob tem pa je OF pomagal s sanitetnim materialom in zdravili, po katera je tajno prihajal kurir Jože Hlebce. Kurirja so okupatorji zaprli in leta 1944 ustrelili kot talca, vendar ni izdal

Medicinska fakulteta
univerze kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani.

Tek. št. 77.

Izpričevalo

Kristan Boris

rojen leta 1901 12. marca v Ormožu (Slovenija)

Predmet	Dan izpita	Opombe
Biologija	13. VI. 1921	z odličnim uspehom
Fizika	25. VI. 1921	„ odličnim „
Kemija	8. IV. 1922	„ odličnim „
Anatomija	30. IX. 1922	„ odličnim „
Histologija	30. IX. 1922	„ odličnim „
Fiziologija	19. VI. 1922	„ odličnim „

Končni uspeh odličen

Ljubljana, dne 30. septembra 1922

Dr. Alfred Šerko

Maturanti Kraljeve državne (klasične) gimnazije v Mariboru julija 1920

zdravnikov, ki so mu dajali zdravila. Boris Kristan je nameraval oditi k partizanom na Pohorje, vendar zaradi bolne žene in otrok načrta ni uresničil. Zelo ga je pretresla smrt dobrih prijateljev, kot so dr. Ivan Koprivnik in dr. Rudi Kac, ki sta bili žrtvi nemških okupatorjev. Sam je imel srečo, da je težke čase preživel. Vse življenje je bil hvaležen kurirju, ki ga ni izdal in ga tako rešil gotove smrti. Njegova žena je umrla za levkemijo leta 1944 ter mu zapustila dva mladoletna otroka, za katera je potem skrbela omenjena Viktorija Kokal. Z njo se je Boris Kristan poročil in leta 1950 se jima je rodila hčerka Irena.

10. 5. 1945 je Borisa Kristana obiskal glavni referent za zobozdravstvo Mariborskega vojnega področja Herbert Fabijan in mu poveril organizacijo zobozdravstvene službe v Mariboru. 13. 5. 1945 je začela delovati prva javna zobna ambulanta (z imenom Centralna zobna ambulanta) v Mariboru v 2. nadstropju Velike kavarne na Glavnem trgu 1, v ordinaciji pobeglega nemškega zobozdravnika; kmalu zatem, 1. julija 1945, pa še druga zobna ambulanta Zavoda za socialno zavarovanje (Trg revolucije), ki se je 15. 10. 1947 preselila v adaptirano zgradbo nekdanje vile in kasnejše Zobne poliklinike pri Dravi v Ul. kneza Koclja. Okrožni odbor Maribor je Borisa Kristana imenoval za zobozdravstvenega referenta in nato nadzornega zobozdravnika za območje okrožja Maribor. Leta 1949 je bil v skupini zdravnikov, ki je bila za eno leto poslana v pomoč zdravstveni službi Republike Makedonije.

Prva leta po vojni je bilo malo zobozdravstvenih strokovnjakov, ki bi svoje znanje posvetili otrokom in mladini. Boris Kristan se je zavedal, da se začne skrb za zdravje zob pri otrocih in je že leta 1947 opravljal sistematične preglede šolskih otrok. Po vzoru kolegov iz Ljubljane je že takrat načrtoval ureditev šolske zobne ambulante v Mariboru. Pri tem sta ga spodbujala šefinja šolske zobne ambulante v Ljubljani, dr. Bolkova in prof. dr. Valter Krušič, ter upravnica Šolske poliklinike v Mariboru, dr. Eva Lovše. Načrt je lahko uresničil šele po vrnitvi iz Makedonije, ko je leta 1950 po naročilu Okraja Maribor organiziral zobozdravstveno službo za šolske in predšolske otroke za območje mesta Maribor in okolice. Pri tem je sodeloval z dr. Evo Lovše, ki je organizirala zdravstveno službo za predšolske in šolske otroke. 26. 3. 1950 je ustanovil prvo Šolsko zobno ambulanto v Mariboru v sestavu Šolske poliklinike v Tyrševi ulici v stavbi nekdanjega Černičevega sanatorija. S pomočjo Okraja Maribor je še isto leto dobil večje prostore za Šolsko zobno ambulanto v Zobni polikliniki ob Dravi v Ul. kneza Koclja. V prvem nadstropju je uredil dve zobni ordi-

Vabilo

Medikohistorična sekcija Slovenskega zdravniškega društva (MHSSZD) in Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije Maribor (ZDZZKS Maribor), ki imata svoje prostore v UKC Maribor, pripravljata v petek, 5. oktobra 2012, strokovni izlet. Obiskali bomo partizansko bolnišnico Jesen na Pohorju, ki je še edina od bolnišnic, ki jih je med NOB ustanovil dr. Zmago Slokan.
Vodstvi obeh društev vabita vse zdravnike in druge zdravstvene delavce, da se udeležijo tega ogleda in spoznajo težke pogoje, v katerih je delovalo partizansko zdravstvo.
Prav tako bo 15. novembra 2012 ob 17. uri v Glaserjevi dvorani Univerzitetne knjižnice redni sestanek obeh društev. Na sestanku bomo spoznali pomembnega mariborskega zobozdravnika in zanimivo življenjsko pot dr. Borisa Kristana, ki jo objavljamo v stalni rubriki prenovljene Naše bolnišnice. Po strokovnem delu bo potekal še občni zbor obeh društev, na katerem pričakujemo Vašo prisotnost. Možna bo tudi včlanitev v obe društvi. Njun cilj je ohranjati spomin na preteklo delo in zdravstvene delavce, ki so se trudili, da je zgodovina našega zdravstva še vedno ena od najvišje ocenjenih dosežkov slovenskega naroda.

naciji s čakalnico, kar je pri prezidavi te stavbe načrtoval že leta 1947 za bodočo Šolsko zobno ambulanto. Kmalu po ustanovitvi Zdravstvenega doma Maribor leta 1957 je takratni direktor dr. Adolf Drolc odobril v zgradbi v Ul. talcev 9 dvakrat večje prostore za Šolsko zobno ambulanto, kjer je bilo mogoče urediti tudi lastno zobotehnično delavnico za ortodontske aparate. Dr. Drolc je Borisa Kristana z razumevanjem podpiral pri organizaciji šolskih zobnih ambulant na več lokacijah v Mariboru in njegovi okolici ter pri potujoči zobni ambulanti. Bil je prvi, ki se je v povojnem Mariboru lotil zdravljenja ortodontskih anomalij. Že leta 1950 je prof. dr. Jože Rant povabil vodje šolskih zobnih ambulant v Sloveniji, med njimi tudi Borisa Kristana, na tečaj ortodontije v Ljubljano. Boris Kristan je nato več let ob sobotah vodil ortodontsko ambulanto na svojem oddelku do zaposlitve dr. Milana Ježa. 19. 11. 1960 je bila v Zdravstvenem domu ustanovljena prva specialistična ortodontska ambulanta, ki jo je vodil dr. Milan Jež. Vse do svoje upokojitve leta 1965 je Boris Kristan 15 let vodil otroško in mladinsko zobozdravstvo ter deloval pri širjenju zobozdravstvene službe v Mariboru in okolici. Kot nadzorni zobozdravnik je svetoval pri organizaciji zobozdravstvene službe in vodil komisijo za fluorizacijo. Veliko skrb je posvečal preventivi in predaval na šolah. Vse od prve zaposlitve v Mariboru leta 1929 do smrti je bil član Slovenskega zdravniškega društva. Bil je tudi član Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije. Obiskoval je ustanove mladinskega zobozdravstva v Köbenhavnu, Oslu, Münchnu in Gradcu ter nova spoznanja prenesel Zdravstvenemu domu v Mariboru.

Za svoje delo je prejel sledeča priznanja: naziv zdravstveni svetnik 19. 6. 1961, Orden dela s srebrnim vencem 27. 11. 1961, diplomo Zdravstvenega doma Maribor za zasluge na področju otroškega zobozdravstva v Mariboru 20. 12. 1968, priznanje Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije 27. 3. 1971, častno članstvo v Slovenskem zdravniškem društvu 24. 4. 1981, priznanje Zdravstvenega doma Maribor 9. 11. 1990.

Že v gimnazijskih letih sta ga poleg naravoslovja in medicine zanimali umetnost in književnost. Med študijem medicine v Ljubljani je šel nekajkrat poslušat predavanja prof. Izidorja Cankarja in prof. Franceta Steleta iz umetnostne zgodovine, ki so bila odprta za vse študente Univerze v Ljubljani. Zbiral je reprodukcije temeljnih del evropskega slikarstva in urejal zbirko albumov ter knjig o umetnosti. Rad je z vlakom potoval po Evropi in si v vsaki državi ogledal najpomembnejše muzeje umetnosti ter galerije. Med likovnimi umetniki v Mariboru je imel mnogo prijateljev, največ pa se je družil z Antejem Trstenjakom, Gabrijelom Kolbičem in Maksom Kavčičem. S Kavčičem sta izmenjala mnogo misli, še posebej leta 1954, ko je bil Kavčič pobudnik ureditve Umetnostne galerije Maribor v adaptiranih prostorih v Strossmayerjevi ulici, in ko je postal predstojnik likovnega oddelka novoustanovljene Pedagoške akademije, kjer je študentom predstavil marsikatero reprodukcijo iz zbirke Borisa Kristana.

Tri leta po upokojitvi je po šolah predaval zobozdravstveno preventivo. Z branjem znanstvenih in strokovnih publikacij ter s pogovori s kolegi je spremljal razvoj zdravstva in zobozdravstva. Prebral je veliko knjig o umetnosti in si tako še izpopolnil znanje na tem področju. Napisal je tudi spomine na študij medicine, razvoj zobozdravstva v Mariboru, potovanja in nekatera druga obdobja v svojem življenju. Po upokojitvi je bil vesel obiskov kolegov, še posebej dr. Emana Pertla, predsednika Medikohistorične sekcije zdravniškega društva, s katerim sta se poznala že iz gimnazijskih let. V veliko veselje so mu bili vnuki, ki jim je posvetil veliko časa in jim vzbudil zanimanje za medicino, književnost ter umetnost. Zelo se je veselil svojega 90. rojstnega dneva, ki ga je praznoval 12. 3. 1991. Vesel je bil obiskov sorodnikov in prijateljev ter še posebej kolegov Zdravniškega društva, Društva zobozdravnikov in Zdravstvenega doma. Umrl je 1. 5. 1991 in je pokopan v družinskem grobu na Pobreškem pokopališču, ki ga je leta 1936 po načrtu kiparja Ivana Napotnika uredil za svojo mamo.

Irena Sapač

Za smeh

Kirurg pripravnik si zadovoljno umiva roke.
“Kako pa kaj operacija?” ga vpraša starejši kolega.
“Operacija?! Jaz sem pa mislil, da je obdukcija …” prebledi novinec.

Zdravnik mi je napovedal le še šest mesecev življenja. Ko nisem bil zmožen plačati računa, mi je dal še dodatnih šest mesecev.”

Walter Mattbau

Pride novi jetnik v zapor in ga drugi jetniki vprašajo koliko let je dobil?
15 let!
Zakaj pa?
Za zdravniško pomoč.
Kako to za zdravniško pomoč?
Tašči je tekla kri iz nosa, pa sem ji naredil prevezavo okoli vratu, da ne bi izkrvavela.

“Za vas imam dobro in slabo novico”, reče doktor pacientu.
“Najprej mi povejte slabo novico,” reče pacient.
“Imate zelo težko neozdravljivo bolezen!”
“Kaj pa dobra novica?”
“Poimenovali jo bomo po vas.”

“Ne morem se odločiti med tem,ali naj grem na operacijo ali umrem!” reče pacient doktorju.
“Z malo sreče imate lahko oboje” odgovori doktor.

“Kaj pravite?” zaskrbljeno vpraša pacient kardiologa, ki mu je pregledal delovanje srca.
“Hm. Nekoliko je res slabotno, vendar ste lahko mirni. Do konca bo že vzdržalo.”

“Doktor, prišla sem vam izreči iskreno zahvalo!” je rekla pacientka, ko je vstopila v ordinacijo in mu na mizo postavila steklenico konjaka in modro kuverto.
“Oprostite ...,“ je nekoliko zmedeno deloval doktor, “ne spomnim se vas več. Ste vdova ali pacientka?”

“Gospod doktor, ali imam samo jaz to bolezen?”
“Kje pa, na pokopališču je polno takšnih.”

“Ti imaš pa res dobrega zdravnika, da ti je dovolil popiti pet kozarcev vina dnevno!”
“Saj nisem bil samo pri enem. Obiskal sem jih pet!”

“Doktor, doktor!” je zavpila medicinska sestra. “V čakalnici je pacient, ki mu je stroj odrezal obe nogi!”
“Recite mu, naj vstopi!” je mirno dejal doktor.

“Ni več dvoma,” je rekel doktor pacientu, “zastrupljeni ste bili!”
“S čim vendar?” je vprašal pacient.
“To bo pokazala obdukcija!”

“Doktor, simulant iz sobe 50 je umrl.”
“No, sedaj je pa resnično pretiraval.”

Nevrotik je tisti, ki gradi gradove v oblakih.
Psihotik je tisti, ki tam živi.
Psihoterapevt je tisti, ki pobira najemnino.

V ordinacijo prižvižga pacient in reče psihiatru:
“Doktor, jaz mislim, da sem ptič!”
“Kar odletite nazaj v čakalnico, jaz pa bom poklical v bolnico, da vam pripravijo gnezdo.”

“Kolega, slišal sem, da na pacientih izvajate novo šok terapijo!”
“Ja, račune jim pošiljam vnaprej!”

Iz naše kuhinje

Piščančji file v skorjici bučnih semen

120 - 150 g piščančjega fileja
100 g sesekljanih bučnih semen
100 g moke
2 jajci, sol, olje
Piščančji file posolimo in povaljamo v moki, razžvrkljanih jajcih in grobo sesekljanih bučnih semenih. Olje segrejemo in ocvremo fileje.

Pečen krompir z zelenjavo
150 g krompirja
100 g paradižnika
80 g čebule
70 g bučk
70 g paprike
Sol, olje

Krompir operemo, olupimo, in ga posolimo ter poljubno narežemo. Čebulo in papriko narežemo na večje kocke in posipamo po krompirju. Pečico segrejemo na 170 °C in pečemo približno 25 minut. Na koncu dodamo še na kocke narezane bučke in paradižnik. Temperaturo povišamo na 190 °C in pečemo še 15 minut.

Jagodna rezina

Za biskvit potrebujemo:

4 jajca
85 g sladkorja
80 g moke
20 g kakava v prahu
Rumenjake ločimo, dodamo pol sladkorja ter penasto umešamo. Pol sladkorja dodamo v beljake in naredimo sneg. K penasto umešanim rumenjakom dodamo pol snega ter rahlo umešamo, nato dodamo preostale sestavine in dobro premešamo. V to zmes rahlo umešamo drugo polovico snega. Zmes razdelimo na tri dele. Pekač obložimo s peki papirjem in vsak del pečemo posebej 15 minut pri temperaturi 185 °C.

Krema

0,33 l sladke smetane
66 g Obersfond prah – jagodni
66 g vode
Obersfond prah zmešamo z vodo in dodamo k stepeni smetani, ter vse skupaj zmešamo. Biskvite navlažimo s sadnim sokom ali mešanico vode in sadnega soka in jih postopoma mažemo z pripravljeno kremo. Namesto Obersfond praška lahko uporabimo tudi jagode, sveže ali zamrznjene (prej jih odmrznemo). Jagode dobro zmiksamo in dodamo predhodno raztopljeno želatino (1-2 dag). Če za kremo uporabljamo sveže ali zamrznjene jagode, jo lahko dodatno poljubno sladkamo.

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor razpisuje priznanja Srebrni znak in naziv Častni/a član/ica društva v letu 2012

Priznanje **"Srebrni znak"** se podeli posameznici/posamezniku ali skupini za dosežke na področju zdravstvene ali babiške nege, delovanje v regijskem strokovnem združenju, razvijanje in ohranjanje dobrih medsebojnih odnosov med sodelavci v negovalnem in zdravstvenem timu, skrb za stanovsko delovanje svojih članov, razvijanje stikov med člani in regijskimi društvi, strokovnimi sekcijami ter za krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v regiji delovanja. Naziv **"Častni/a član/ica društva"** prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k razvoju strokovnega področja ter uspešnemu delovanju društva.

V skladu s Pravilnikom o priznanjih bomo letos podelili do pet priznanj in en naziv. Priznanja Srebrni znak in nazivi Častni/a član/ica društva bodo svečano podeljeni dobitnicam in dobitnikom na regijski proslavi ob zaključku leta.

Kandidatko/kandidata za priznanje in naziv lahko predlaga članica/član društva, vodstvo službe/dejavnosti zdravstvene ali babiške nege v zavodu ali izobraževalni instituciji, v katerem je kandidat/kandidatka zaposlen(a).

Kriteriji za podelitev priznanja Srebrni znak so:
- prispevek k humanizaciji odnosov med uporabniki in člani negovalnega ter zdravstvenega tima;
- kakovostno, učinkovito in uspešno poklicno delo na področju zdravstvene ali babiške nege;
- izobraževalno delo na področju zdravstvene ali babiške nege;
- prispevek k promociji zdravja pacientov in
- delo v humanitarnih organizacijah ter drugih društvih.

Predlagatelji morajo poslati pisne **predloge z življenjepisom in podrobno utemeljitvijo** najkasneje do **2. 11. 2012** na naslov: **Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, predsednica Komisije za priznanja, ga. Milena Frankič, Ulica talcev 9, 2000 Maribor, s pripisom "NE ODPIRAJ – SREBRNI ZNAK 2012".**

Vloge, ki bodo prispele po zgoraj navedenem terminu, se ne bodo upoštevale. Dodatne informacije dobite pri predsednici komisije gospe Mileni Frankič (02 22 86 209 ali milena.frankic@zd-mb.si) oz. na spletni strani društva na naslovu: http://www.dmsbzt-mb.si v rubriki Komisija za priznanja.

Spoštujemo zaposlene v zdravstveni in babiški negi in se zavedamo, da klinično okolje pred nas postavlja odgovorne in zahtevne naloge, a hkrati predstavlja tudi številne priložnosti za osebni in poklicni razvoj.

Zato bo predloge za zaposlene na področju zdravstvene in babiške nege v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor podprla Služba zdravstvene nege. Skupaj s strokovnimi vodji zdravstvene nege klinik in samostojnih medicinskih oddelkov vas vabimo k sodelovanju in usklajevanju predlogov ki jih pravočasno pošljite na Strokovni svet za zdravstveno nego.

Napovednik dogodkov

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA	LOKACIJA SREČANJA	INFORMACIJE
AOCMF Course on Orbit & Skull Base	18. in 20. 10. 2012	UKC Maribor	aocmf2.aofounda-tion.org/eventdetails.aspx?id=284&from=PG_COURSEDIRECTORY
1. kongres dr. Mile Kovač z mednarodno udeležbo v Mariboru	19. in 20. 10. 2012	UKC Maribor	www.milakovac.com
Černičev simpozij	26. 10. 2012	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
VIII. mariborsko ortopedsko srečanje - hrbtenica v ortopediji	9. 11. 2012	Hotel City	www.ukc-mb.si
UZ – vodeni žilni dostopi	9. 11. 2012	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Aktualno v zdravljenju sladkorne bolezni	14. 11. 2012	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Mikrokirurgija v oftalmologiji	16. in 17. 11. 2012	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
IX. dermatološko srečanje	23. in 24. 11. 2012	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
UZ v urgentni ambulanti	7. 12. 2012	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Ness 2013	1. - 3. 2. 2013	Inštitut za anatomijo, histologijo in embriologijo	www.ness2013.com
ESHRE	7. – 8. 3. 2013	Hotel Habakuk	www.eshre.eu
Transvaginalna hidrolaparoskopija	15. 3. 2013	UKC Maribor	www.ukc-mb.si

UKC MARIBOR Univerzitetni klinični center Maribor

Komisija za počitniško dejavnost

Maribor, 17. september 2012

RAZPIS LETOVANJA
Z I M A 2012/2013

Delavcem UKC Maribor omogočamo letovanje:

V LASTNIH KAPACITETAH

1. ROGLA — **Cena najema na dan v EUR**

Gaber 66 – garsonjera,		**(štiri ležišča)**	
Termini:	**Sezona:**	**1. 12. 2012 do 31. 3. 2013**	**65,00**
	Izven sezone:	**1. 4. 2013 do 29. 6. 2013**	**21,00**
Brunarica – apartma A in B		**(pet ležišč, dva prostora)**	
Termini:	**Sezona:**	**1. 12. 2012 do 31. 3. 2013**	**75,00**
	Izven sezone:	**1. 4. 2013 do 29. 6. 2013**	**27,00**

Cena vključuje: dnevni najem, dve smučarski karti - vključena nočna smuka (NOVOST!) s 30 % popustom pri nakupu celodnevne vstopnice za bazene v Termah Zreče in 30 % popustom za Savna vas in na Rogli. V brunarici so izven sezone v ceno najema vključene 3 karte.
Turistično takso in prijavno-odjavno uslugo, ki vključuje zavarovanje, plačate na recepciji hotela Planja.
NOVOST: Hramba smuči v ogretih omaricah pri sedežnici Planja.

Vile Terme Zreče – apartma		**(štiri ležišča, dva prostora)**	
Termini:	**Sezona**	**1. 12. 2012 do 31. 3. 2013**	**75,00**

Cena vključuje: dnevni najem, dve smučarski karti s 50 % popustom pri nakupu dnevnih vstopnic v Termah Zreče, čiščenje apartmaja, menjavo posteljnine in brisač, brezplačno vožnjo s SKI-busom na Roglo.
Takso plačate v hotelu v Zrečah.
NOVOST: Hramba smuči v ogretih omaricah pri sedežnici Planja.

2. SIMONOV ZALIV – dva apartmaja **(tri ležišča ali pet ležišč)**

Termin:	**Izven sezone:**	**1. 12. 2012 do 29. 6. 2013**	**1/3**	**18,00**
			1/5	**28,00**

Takso plačate v agenciji Žnider's v Izoli.

3. MORAVCI – dva apartmaja **(tri ležišča ali pet ležišč)**

Termin:	**Izven sezone:**	**1. 12. 2012 do 31. 5. 2013**	**1/3**	**11,00**
			1/5	**18,00**

Cena vključuje: dnevni najem. Nudimo možnost nakupa celodnevnih kopalnih kart za odrasle, otroke in upokojence za TERME 3000 z možnostjo obročnega odplačila.

Cena kopalnih kart:	odrasli:	9,52 EUR
	otroci:	6,80 EUR
	upokojenci:	7,60 EUR

Takso plačate v turističnem biroju.

4. TERME ČATEŽ – apartma (pet plus eno ležišče)

Termini:	**Izven sezone:**	**1. 12. 2012 do 31. 5. 2013**	**40,00**

Cena vključuje: dnevni najem, karte za kopanje na termalni rivieri (3 ure) za prijavljene goste, vendar največ 5 oseb.
Takso plačate v recepciji avtokampa.
NOVOST: V času, ko obratuje samo zimska Termalna riviera, omogočajo programirane chip kartice 2 (dva) vstopa dnevno po 3 ure, razen ob navedenih terminih, ki jih določijo v Termah.

V TUJIH KAPACITETAH

- PREKO AGENCIJ: o terminu in programu se dogovorite sami; ustrezni dokument predložite ob prijavi.
- S POPUSTI: pogodbe o sodelovanju so podpisane s Termami Zreče, Zdraviliščem Moravske Toplice in Sindikatom SKEI Tovarne avtomobilov Maribor. Glede terminov in programov se dogovorite sami.

NAČIN PLAČILA: V petih zaporednih obrokih od novembra 2012 do marca 2013, razen najem v Moravcih.

PRIJAVE: Do vključno 3. oktobra! Upoštevali bomo le prijavnice na novem obrazcu, ki ga dobite v EKSPEDITU ALI NA INTRANETNI STRANI UKC MARIBOR, in jih bomo pravočasno prejeli v Službo za oskrbo in vzdrževanje – ga. Darja Orožim. Prijav na starih prijavnicah ne bomo upoštevali!
Za odpoved letovanja po prejetem obvestilu o odobritvi letovanja zaračunamo 13,00 EUR odškodnine.
Za neupoštevanje navodil se zaračuna 21,00 EUR, v primeru nevrnjenega zapisnika 8,00 EUR ter pavšalno povračilo poškodovanja inventarja 3,00 EUR, oziroma dejansko vrednost, v kolikor je povzročena škoda višja od 5,00 EUR.

PREDNOST PRI LETOVANJU IMAJO: delavci z daljšo delovno dobo; delavci, ki še nikoli niso letovali oziroma je od tega že dalj časa; če sta oba zakonca zaposlena v bolnišnici. V primeru, da imata dva delavca iste pogoje, je naslednji pogoj število šoloobveznih otrok oziroma zdravstvena indikacija.

RAZPIS ZA ZIMO 2012/2013 JE OBJAVLJEN NA INTRANETU - http:/10.20.20.133/intranet/

OPOMBA: Prosimo, da upoštevate rok prijave. O odobritvi letovanja boste pisno obveščeni po preteku roka za prijavo. Letovanje želimo omogočiti čim večjemu številu delavcev. Vabimo vas, da se o prostih terminih pozanimate pri ga. Darji Orožim na telefonski številki 23 11.

Predsednik komisije
Srečko Turk, l.r.

Naša bolnišnica
Srečno! 2008
UKC MARIBOR Naša bolnišnica
Časopis Univerzitetnega kliničnega centra Maribor
ORL in očesni oddelek končno v novem!
Zlata britev Zore Janžekovič
Loputo nam je zapreti!